

UNDERVEIS

Kirkeblad for Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn. Nr. 1-2015

God påske!
Velkommen
til kirken!

UNDERVEIS er et informasjonsblad som skal fremme sunn åndelig utvikling, liv og vekst.

Bladet utgis av Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn med fire nummer pr. år.

32. årgang. Opplag 2 200 eksemplarer.

Bladet er trykket på et miljøvennlig og svanemerket papir.

Gjengivelse tillatt med kildehenvisning.

Bladet finansieres med gaver.

www.delk.no - delk@delk.no

Ansvarlig redaktør

Tilsynsmann Rolf Ekenes

Kontortlf.: 33 35 93 51

E-post: tilsynsmannen@delk.no

I redaksjonen:

Torunn Fadum Døvik

Tlf.: 918 87 350

E-post: hvorfor-ikke@live.no

Torunn Hvale

Tlf.: 971 69 322

E-post: torunn.hvale@gmail.com

Jan Erik Askjer

Tlf.: 976 62 727

E-post: jan.erik.askjer@delk.no

Anders Tyvand

Tlf. 952 59 886

E-post: atyvand@hotmail.com

Design & layout

Tormod Fredriksen, TEIE it-com

Tlf.: 916 93 078

E-post: tofredr@online.no

Trykk

Nordby Grafiske, Larvik

Forsidefoto

Fra en gudstjeneste i Granly kirke

Foto: TFR

Distribusjon

Anne-Grete Lefsaker

Sildrev. 25 D, 3123 Tønsberg

Tlf.: 33 36 86 90

E-post: underveis.abonnement@delk.no

Økonomi

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

Åslyvn. 19, 3170 Sem

E-post: delk@delk.no

Regnskap: Jan Hetland

E-post: jan.hetland@dabb.no

Kontonr.: 3000 27 1394

ISSN: 0809-229x

6

Med hjerte for nye nordmenn

Berit og Arvid Ludvigsen forteller om KIA-tjenesten

12

De var jo her, hvor ble de av?

Lillian Kallasten skriver om DELKs ungdomsarbeid

16-17

Ønsker mer raushet

Per Hauan legger vekt på raushet i møte med mennesker

Litt av innholdet:

- 03 Ledere
- 04 Påskerefleksjon
- 05 Svein Minnesjord nye eldste i Granly menighet
- 07 Ottar Endresen klar for ny eldsteperiode
- 08 Pietisme og lutherdom
- 09 Generell økende aversjon mot muslimer i Norge
- 10 Bli kjent med Hans Nielsen Hauge | Fra bibeloversetterens verksted
- 11 Påskeandakt
- 13 Lars Johan Skjelbred - Alt er tilgitt!
- 14 Fred Arve Fahre - ny eldste i Skien
- 15 Barn i Mongolia
- 16 Søndagsmøter og lekmannssamlinger (II)
- 18 Gudstjenester og søndagsmøter 2. og 3. kvartal 2015
- 20 Tankesmia Skaperkraft - Kombinerer hjerte og profesjonalitet
- 21 St. Hansstevnet 2015 - «Det gode livet»
- 22 «Hvis du bare hadde vært annerledes»
- 23 Moe skole - en lærlingebedrift | Kristendomsseminar
- 24 Spennende og givende samlivskurs i Re
- 26 Bondal-sider
- 28 Misjonsfokus våren 2015
- 29 Diverse fra DELK
- 33 Høgsveen retreat- og gjestegård 2015 | Utsatt reise til Nord-Afrika
- 34 Slekters gang | Misjonæroversikten | Konfirmanter 2015
- 35 Kontaktpersoner, adresser og kontonummer for gaver

Yngste eldste

En av tilsynsmannens gledesfylte handlinger er å ordinere prester og innsette eldste i menighetene. For ikke lenge siden innviet jeg en ny eldste i en av våre større menigheter. Det ble en festdag; når menigheten får en ny leder, markeres det synbart og hørbart. Ikke alle eldste jeg innvier har eller får så gode forutsetninger for sin tjeneste. Jeg noterte meg underveis minst fem velsignelsesfaktorer for både den nye eldste og for menigheten:

1. Yngste eldste. Å oppleve 30-åringene med jobb, kone, tre små, huslån og husdyr si ja til en krevende lederoppgave i menigheten skjer ikke så ofte i kirke-Norge, ei heller hos oss i DELK. Vi registrerer mange steder en vegring mot lederoppgaver i menigheten. Men det motsatte skjer også iblant – til stor glede. De eldre og modne lederne med mye livserfaring trenger vi i høy grad. Men de har vi en del av allerede. Yngre ledere – med frimodighet, nytenkning og en viss porsjon utålmodighet i arbeidet – er det lengre mellom. Desto større glede når det skjer.

2. En menighet som ber. Etter gudstjenesten var det kirkekaffe med hilse-

ner til den nye eldste. Mye til smil, takk og oppmuntring ble sagt. Dette gikk igjen: Regn med oss, vi skal be for deg og familien din; dere er på bønnelistene omkring i menigheten nå. En enestående velsignelse for en eldste å ha en menighet i ryggen som ber for sine ledere.

3. Et mylder av barn. Barna og de unge er Gudsrikets og menighetens framtid. I denne menigheten myldret det av mindreårige høyt og lavt som satte sitt preg på gudstjenesten før søndagsskolen. Slik er det ikke overalt i kristen-Norge – heller ikke hos oss. Kjenner småbarnsfamiliene at det er lagt til rette for dem? Får barna og de unge delta og bidra? Har vi arenaer for de gode samtaler med ungdommen? Den nye eldstebroer får en pangstart med unger i alle aldre; en utrolig velsignelse.

4. Når Bibelen er basis. Kreative programmer for menighetsarbeidet og god organisering er utrolig viktig. Vi skal be – og arbeide, ikke minst med planlegging. Men Bibelens plass også i denne delen av arbeidet er fullstendig avgjørende for den åndelige veksten. Den nye eldste etterlot ingen tvil om

Foto: Bolo Hermansen

hans egen tanke om den saken. En ufattelig velsignelse for en menighet å få slike ledere.

5. En prioritert hjemmebane. Skal en menighetsleder overleve og ha noe å gi inn i menighetsfellesskapet, må hjemmebasen være intakt, tilkoblet og levende. Det skjer ikke av seg selv; vi må legge til rette for og framelske det. På et raskt hjemmebesøk hos den innviende telte jeg opp en kone, tre små barn, en minihamster, en hetterotte og en ufør katt. I tillegg til en lykkelig yngste eldste. Ved Guds gode nåde kan dette bli bra.

Prest eller politiker?

Det pågår for tiden en debatt om hvor langt prester og andre forkynnere kan og bør gå i å konkretisere bibelsk etikk og kristen forvaltning. Prester og biskoper ytrer seg jevnlig om både skattenivå og oljeboring, om klimautfordring og utslippskvoter – alt sammen høytempererte spørsmål på den politiske dagsorden og langt inn i partiprogrammene. Noen klapper begeistret: Nå er kirken endelig på banen, konkret og tydelig. Andre protesterer heftig: Våre kirkelige ledere – er det prester eller politikere de er?

Diskusjonen om forholdet mellom kristen tro og samfunnsmessige konsekvenser har alltid vært der og vil pågå til tidenes ende. Religion og tro er ingen privatsak, det har alltid følger for

våre omgivelser. Og det meste av det vi gjør, har politiske konsekvenser.

Noen ting må sies i denne forbindelse: Kirken er ikke et fellesskap av folk med samme synspunkter på skatt og olje. Til det har vi politiske partier. Kirken er et sakramentalt fellesskap av mennesker som er døpt og tilhører Kristus. Så hører også kristen tro og kristent liv sammen. En prest sa det slik forleden: Kirken skal forkynne og veilede når det er entydige linjer mellom troens grunnlag og en konkret politisk sak. Det skjer ikke ofte. Apartheid var det. Og vi vil legge til: Abortsaken er helt klart det. Klimakrisen er i nærheten av det.

Men politikk er avveining og dilemmaer. Da kan ikke vi som kirke, prester

og forkynnere gå ut og si hva som er Den kristelige løsning. Det vi kan, er å tydeliggjøre alternativene, peke på de kristne verdiene, nødvendigheten av å fordele ressurser, verne om skaperverket, løfte fram nøysomhetsidealet og respekten for menneskeverdet.

Kirken er ikke en aktivistorganisasjon. Kirken skal først, fremst og sist snakke om Gud og forkynne evangeliet, både på prekestolen og i det offentlige rom. I tillegg skal vi bidra med et bibelsk, verdibasert grunnlag for gode politiske avgjørelser. Med stor frimodighet og kreativitet. Slik som vi skal elske Gud – og vår neste.

Da har vi i grunnen ganske mye å gjøre.

Påskerefleksjon

Forsoneren

For det var Gud som i Kristus forsonte verden med seg selv, slik at han ikke tilregner dem deres misgjerninger, og han betrodde budskapet om forsoningen til oss.

2 Kor 5,19

Foto:
Normisjon

Av Anfin Skaaheim

Er det bruk for forsoning? Det er et spørsmål de aller fleste lett kan svare på. Ja, forsoning er livsnødvendig. Det gjelder forsoning mellom enkeltmennesker, grupper, land og raser. Mangel på forsoning rir denne verden som en mare. Derfor gjøres det mye for å fremme forsoning og øke respekt og forståelse mennesker imellom. I den senere tid har vi sett en rekke symbolhandlinger. En vil gjøre noe som kan virke forsonende gjennom blomsterseremonier og ringer av velmenende mennesker rundt synagoger og moskeer.

Det er bra – og samtidig er det mange som spør om hvor mye dette hjelper. Det som skaper uforsonlighet, er der fortsatt. Saken er at virkelig forsoning kan en ikke oppnå uten soning. Det som er galt, må erkjennes, det som har krenket andre, må bekjennes, og det som skaper konflikter, må gjøres opp. Forsoning forutsetter soning.

Er det slik mellom mennesker, må det i enda større grad gjelde i vårt forhold til Gud. Vi er skapt til samfunn med vår Skaper, og alt som bryter med dette, krenker Guds mening med at han ga

oss livet. Det heter synd. Mange vil si at synd er noe moderne mennesker ikke er opptatt av og ikke snakker om. Tvert imot, det snakkes svært mye om synd i dag. Det er det som vises og høres på TV og leses i aviser. Det er det som en i stor grad snakker om i matpausen på jobben og i storefri på skolene: vold, krenkelse, utnyttning, ran og konflikter osv. Det er synd, det!

Nå kalles det ikke synd, for synd er et religiøst begrep og handler om vårt forhold til Gud. Regner en ikke med å stå til ansvar for Gud, brukes en rekke andre ord om det samme. Men det er samme sak. Synd er alt det som bryter med Guds gode vilje med vårt liv og vårt forhold oss imellom. Og det grunnleggende problemet er at vår synd bryter med vårt forhold til ham som har gitt oss livet og muligheten til å leve rett og rikt.

Her må det forsoning til. Det ligger helt opp i dagen. Men hvordan kan vi forsones med Gud, han som er hellig og ikke tåler synd? Her holder det ikke med velmente symbolhandlinger som vi presenterer overfor ham. Det er det mange som tror. Dersom en gjør noen gode gjerninger, skikker seg bra, lever rimelig moralsk og er hyggelig og snill, må det vel oppveie for det en har gjort galt. Jeg er i alle fall ikke verre enn de fleste!

Men dette holder ikke! En virkelig forsoning forutsetter soning. Det som er galt, må erkjennes og urett må gjøres opp. Det som er ondt, må gjøres godt igjen. Forsoning forutsetter at en erkjenner skyld og tar følgende av det. Spørsmålet er om vi er i stand til å gjøre det overfor Gud, han som ikke tåler synd og krever det fullkomne. Svaret er nei.

Fins det en løsning på dette? Dersom det fins, må den løsningen komme fra Gud selv. Her er det påskens budskap slår inn. Jesu komme, hans død og oppstandelse er svaret på dette spørsmålet, slik skriftordet overfor viser. Det er en

total og grensesprengende løsning som tar uforsonlighetens problem på alvor. Jesus går til roten av problemet, som er synd og død. Han soner straffen for all verdens synder og bryter med følgene av synd, nemlig døden.

Dette var det bare én som kunne gjøre. Det er han som gjorde det som helt ut menneske og som helt ut Gud. Skulle det kunne skje en skikkelig forsoning mellom Gud og oss mennesker, måtte Jesus være begge deler. Kirkefaderen Atanasianus har formulert dette på en glimrende måte: «Jesus måtte være helt og holdent menneske, for bare et menneske kan sone menneskers synd. Og han måtte være helt og holdent Gud, for bare Gud kan gjøre det og komme fra det med livet i behold!»

Forsoning med Gud forutsetter Jesu soning av all verdens synder. Gjennom dette forsonte han verden med seg selv. Det betyr at han for Jesu skyld ikke tilregner oss våre misgjerninger, slik skriftordet uttrykker det. Soningen skjedde på Jesu kors, og bare ut fra det som der skjedde, kan forsoning med Gud skje. Det som skjedde der, var ingen symbolsk forsoningshandling som bare skulle vise at Gud er glad i oss, som noen hevder. Hva skulle det være godt for dersom det bare var symbolsk, det som skjedde?

Det som skjedde på korset, var et blodig drama. Det førte til reell soning av synd. Jesus døde en velfortjent død – i vårt sted. Det var vi som skulle ha ropt: «Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg!». Det var i vårt sted han sa: «Det er fullbragt!» Det var det bare han som kunne si.

Jesu soning gir oss forsoning med Gud. Den forsoningen er en gave til alle som åpner seg for Guds tilgivelse og nåde. Dermed er det også sagt at dette er evangeliet vi skal få bringe videre. Det kaller Paulus her treffende nok forsoningens tjeneste, som han har betrodd oss. Noen flottere beskrivelse av vår tjeneste i Guds rike, finnes ikke. La oss feire påske i glede og takknemlighet til Forsoneren!

Svein Minnesjord ny eldste i Granly menighet

Både Gudskall og tjenesteglede

– Da jeg gikk av for seks år siden, tenkte jeg: Da var tiden som eldste slutt og den epoken over. Så kom utfordringen på nytt gjennom valget nå. Da hadde jeg egentlig ikke store innvendinger. Erfaringene fra de ti årene jeg var eldste, var egentlig gode. Så jeg opplevde det sterke votum jeg fikk fra menigheten i valget, som en måte Gud pekte på denne oppgaven igjen for meg.

– Men familien har vel et ord med i laget? Finner de seg i å måtte dele deg med alle oss andre enda en omgang?

– De er positive og støtter meg i denne tjenesten. Slik var det også i forrige runden. Det er helt avgjørende. Og med alle barna ute av redet er det selvsagt et hakk enklere, smiler Svein.

Akkurat dette opptar for øvrig Svein mye. Når jeg spør hva han vil prioritere i tjenesten som eldste, er han klar:

– Det er et tankekors at så mange svært kvalifiserte og ressurssterke yngre kandidater her i menigheten vegrer seg for å gå inn i oppgaven. Jeg ønsker ikke å kritisere dem. Men vi kan ikke drive med gjenbruk av gamle eldste i det uendelige. Vi må spørre oss: Er det noe vi kan gjøre slik at eldstetjenesten ikke oppleves som så overveldende og vanskelig å gå inn i for en periode?

Svein har selv et forslag til svar: – De fleste oppgavene jeg hadde som eldste i forrige periode, trivdes jeg godt med. De oppgavene jeg likte minst, var økonomi, eiendomsforvaltning og andre administrative oppgaver. Det krevde altfor mye tid av oss som stort sett ikke hadde særlig kompetanse på området. Her må vi gjøre noen grep slik at den delen kan overlates til folk som forstår seg på slikt. Vi eldste bør bruke det meste av tida på de åndelige og menighetsbyggende sidene ved tjenesten.

En av oppgavene Svein trives best med og ønsker å bruke tid på, er tilrettelegging av søndagsmøtene og andre samlinger om Guds ord. – Vi trenger å legge enda større vekt på bibelundervisningen i menighetene våre. I den forbindelse ønsker han å arbeide for at vi får regelmessig bibelundervisning i tillegg til samlingene på søndag. På den måten kan vi som kristne få noe å gi videre, og utgjøre en forskjell i de

Svein Minnesjord. Foto: privat

sammenhenger vi lever livene våre.

Da Svein ble innviet til eldstetjenesten på en gudstjeneste nylig, hadde han en hilsen ved kirkekaffen hvor han delte litt av sine tanker om tjenesten.

Med et smil avsluttet han med følgende sats: – Og synes jeg dere andre i eldsterådet er på villspor, tar jeg fram mitt kronargument: Sånn gjorde vi det ikke før.

Svein ler. – Det er nok ikke så gyldig grunn lenger. Kanskje skal vi nettopp gjøre noe annet nå enn vi gjorde før. Mye vil endre seg i formene og fasongen vi har våre samlinger; slik må det være. Men noe er uforanderlig og ligger fast. Spenningen mellom det sentrale og det perifere, mellom god tradisjon og nødvendig fornyelse, lever vi i hele tiden. Hvis Jesus virkelig er i sentrum i en menighet, er det viktigste på plass, avslutter den ny-gamle eldste i Granly.

RE

Bønn av mor Teresa

Kjære Gud!

Hjelp meg å spre en ange av deg, hvor enn jeg går. Overøs min sjel med din Ånd. Gjennomtreng meg, så hele mitt liv blir et gjenskin av ditt.

Skinng gjennom meg, og virk slik i meg at alle jeg kommer i forbindelse med, føler Ditt nærvær i meg.

La dem se opp, og ikke lenger se meg, bare Deg Herre.

Bli hos meg, så begynner jeg å skinne slik du skinner.

La meg være et lys for andre. La lyset bare være ditt, intet av mitt.

Det er kun du som skinner på andre gjennom meg.

La meg prise deg slik du helst vil. La lyset skinne på mennesker rundt meg, la meg forkynne deg uten å preke, med mitt eksempel, med smittende styrke, med varm omsorg. Alt i den kjærlighet, du har fylt i mitt hjerte.

Med hjerte for nye nordmenn

Berit og Arvid Ludvigsen har vært engasjert i tjenesten i KIA i mange år. Foto: TFR

I over ti år har Berit og Arvid Ludvigsen vært aktive i innvandrerarbeidet knyttet til Granly menighet i Tønsberg. – I perioder har det kanskje vært slitsomt, men det har vært en finfin måte å bli sliten på! Det har gitt oss utrolig mange gleder, og vi kjenner at vi har gått i ferdiglagte gjerninger.

Berit og Arvid snakker engasjert om tjenesten i Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA). – Tenk på alle vennene vi har fått, sier Berit, slår hendene sammen og lar ansiktet stråle som en sol. Hun jobber til daglig i Skatteetaten, og Arvid er administrasjonsleder ved DELKS hovedkontor.

– Vi har hele tiden vært sammen om dette engasjementet, vi har fått bruke hjemmet vårt og bli kjent med fantastisk flotte folk. Arbeidet i KIA har vært med på å utvide horisonten vår, og det har vært et privilegium å komme nær – og bety noe for – mennesker som er på flukt og har det vanskelig.

– Er det ikke derfor vi er her da, spør Berit, for å hjelpe hverandre? Spørsmålet blir hengende et par sekunder i lufta.

– Vi er så takknemlige og glade for at vi har funnet vår tjeneste, der vi kan utfolde oss og gjøre det som Gud har kalt oss til. Ofte er det ikke de avanserte tingene som gjelder; alt handler om vennlighet, gjestfrihet og om å vise Jesu omsorg og kjærlighet.

Når de to får spørsmål om hvordan det hele startet, ser de på hverandre og finner ut at de må tilbake til 2004.

– Høsten 2004, skyter Arvid inn. – Jeg hadde litt erfaring fra KIA i Skien, og menigheten på Granly hadde også et ønske om å starte et tilbud for innvandrere, forteller Arvid. – En ung, engasjert jente som heter Solvor gjorde en viktig jobb i oppstartfasen. Etter hvert kom flere med, og vi var en passelig stor gruppe da vi inviterte til "leksehjelp for voksne". Invitasjonen gikk til Fossnes mottak i Stokke og til voksenopplæringen i Tønsberg. Først hadde vi samlingene på Granly, men etter et års tid flyttet vi "norsktreningen" til biblioteket i byen, et sentralt og nøy-

tralt sted. Den første tiden var det mest asylsøkere som kom på språkgruppa. Det var naturlig å invitere dem hjem, og vi merket at det skjedde noe mellom oss når vi spiste sammen. Hjemmet og måltidsfellesskapet er et sterkt uttrykk for vennskap.

– Det ble etablert kvinnegruppe, mannsguppe og vi arrangerte i mange år trafik kurs. En dyktig medarbeider hjalp mange til å bestå teoriprøven før de tok førerkort. En periode hadde vi også en bibelgruppe på Fossnes. To ganger i året inviterer vi til fester som menigheten arrangerer. På sommerfestene kommer det gjerne rundt 60, og på julefestene har vi vært opp mot hundre mennesker. Og der kan jeg love deg

Izgyharia (th.) koker kaffe. Kaffebønner brennes og males før kokingen skjer i leirkanna. Helen og Berit hjelper til med serveringen. Fra en eritreisk aften hjemme hos Berit og Arvid i år. Foto: Arvid Ludvigsen

det er god stemning, sier Arvid og smiler. – Der har alle med seg mat fra sitt hjemland, og vi snakker sammen, leker, synger og lytter til en andakt. Trygghet skapes og vennskap dannes på kryss og tvers.

– Mange i menigheten har vært engasjert i KIA ved å hente de fra Fossnes som ville til kirken. Trofast kom de, selv om de ikke skjønte så mye norsk. Men fellesskapet har de kjent på. Og i løpet av årene har vi feiret fire dåp og et "bryllup"! Flere av vennene fra Eritrea er blant de mest trofaste kirkegjengerne på Granly. Vi gleder oss over å se barna på søndagsskolen og hvordan de voksne blomstrer!

– *Hva har vært særlig utfordrende i denne tjenesten?*

I disse dager legges Fossnes mottak ned. Det er vemodig å si farvel, flere av de som har vært med i menigheten, har måttet flytte til andre steder i landet, mens andre er blitt bosatt her i området. Det har vært ekstra vanskelig å være vitne til at mange ikke har blitt trodd i møte med myndighetene. Det har vært ille.

– Vi har fått kjennskap til mange skjebner. Ofte har vi skammet oss på vegne av norske myndigheter når saker blir behandlet bare ved å lese papirer, og den enkelte ikke har kommet i posisjon til å forklare sin situasjon. Det er en påkjenning å se at et medmenneske ikke får lagt fram sin sak og ikke får en rettferdig behandling. Men vi står sammen med dem og hjelper til så godt vi kan.

– *Hva vil dere si til dem som ønsker å starte et KIA-arbeid i sin lokalmenighet?* Det er tydelig å se at spørsmålet engasjerer.

– Start med å be! Be om å få se mennesker, og be om å få se åpne dører. Se etter muligheter. Å ha lyst til å gjøre noe for andre er en viktig forutsetning, sier Berit. Arvid fortsetter:

– Ikke alle dører åpner seg, men når en dør er åpen, er det viktig å tørre å gå gjennom den! Se og bruk mulighetene. Og så må du ikke være så redd for å måtte jobbe litt! Berit nikker og tilføyer: – Det viktigste er å være naturlig, og å møte folk med vennlighet. Da kan Gud uttrette noe stort!

Tekst: JEA

Ottar Endresen klar for ny eldsteperiode

Ottar Endresen har igjen sagt ja til kallet om å være eldste i DELK, Dalane menighet etter at han fikk et klart votum i siste valgomgang. Han har vært med helt fra starten her i Egersund, og noe av det som kjenner seg ut, er hans villighet til å tjene. Han sier ja.

Han har flere perioder bak seg som eldste, er ordinert som prest, har vært lærer ved Dalane kristne skole og rektor ved Sandnes Lutherske Grunnskole i flere år. I tillegg trakterer han orgelet når det er ønskelig. Ja, stun-

– *Hva vil du legge mest vekt på i tjenesten din?*

– Forkynnelse av Guds råd til frelse gjennom å dele sannhetens ord rett (2 Tim 2,15) ligger mitt hjerte nærmest. Det er i siste instans bare det levende Guds ord som kan bevare Guds barn i troen og vekke ufrelste mennesker til tro.

– *Hvilke utfordringer vil du si er den/de mest utfordrende for Dalane menighet for øyeblikket? Er det noe spesielt du vil ta fatt i?*

– Sak nummer en er å få på plass en prest.

Ottar Endresen har igjen sagt ja til eldstekallet i Dalane menighet. Foto: privat

dom synger han også til eget akkompagnement.

Ottar er altså en allsidig mann. Han trener hyrdekallet og gjeterrollen ved å være sauebonde. På talerstolen får vi innimellom merke det, når han utlegger bibeltekster med opplevelser fra dagliglivet med sauene sine. Talende bilder. Ottar er født i 1955, gift med Oddveig og har seks barn og 4 barnebarn.

– *Hva slags tanker gjør du deg når du nå har svart ja til å gå inn igjen i tjenesten som eldste, Ottar?*

– De første valggrundene tydet på at menigheten ønsket nye koster inn i eldsterådet. Men siste valgresultat var så entydig at jeg fikk tro for å si ja til en ny tårn.

– *Hva gleder deg ved kallet og menigheten vår?*

– Det har varmet å oppleve at menigheten har vist meg fornyet tillit. Jeg er glad for at menigheten har blitt så godt mottatt som bruker av bedehuset. Innsattelsen i tjenesten ved tilsynsmannen var en god bekreftelse på at det er Herren som kaller til tjeneste.

Vi hilser med en personlig variant av Heb 13,21:

Må Gud gjøre deg dyktig til alt godt, så du kan gjøre hans vilje, ved at han virker i deg ved Jesus Kristus det som er godt i hans øyne. Ham tilhører æren i all evighet! Amen.

Even Skattum

Pietisme og lutherdom

Innledning til samtale på Rådsmøtet 24. okt. 2014

Av Jan Bygstad

I Norge kjenner vi lutherdommen nærmest utelukkende i pietismens klær. Folk flest identifiserer disse, og tenker at det å være luthersk er å være pietist. Dette er ikke uten videre tilfelle. Pietismen har gitt viktige bidrag til mange sider av norsk kirke- og kristenliv, og flere av dens sentrale personligheter har satt dype spor etter seg. I denne innledningen vil vi imidlertid se nærmere på noen viktige sider ved pietismen som er svært problematiske i forhold til luthersk tro og bekjennelse. Det blir å male med bred pensel, tiden tillater ikke noe mer.

Pietismens selvforståelse har gjennomgående vært å se seg som en nødvendig revitalisering av en ufruktbar og stivnet ortodoksi. I ettertid er det pietismens negative dom over ortodoksien som er blitt stående. En taler gjerne om den «døde ortodoksi» uten å vite synderlig om hva ortodoksien representerte. Her vil vi allerede innledningsvis få understreke at om det enn var mange svakheter ved ortodoksens kirkeliv, kan pietismen likevel neppe sies å være den medisinske som førte til en tilbakevending til Luther. Den nød som den lutherske kirke var i da Spener skrev sine «Pia desideria» i 1675, kan antagelig vel så meget tilskrives den katastrofen som 30 års-krigen (1618-48) var for Tyskland.

I sitt standardverk om «Teologiens historie» skriver Bengt Hägglund at pietismen «... medvirker til å nedbryte eller omforme den luthersk-ortodokse tradisjonen innenfra», og «er ikke bare en reaksjon på visse svakheter i det rådende kirkelivet, men innebærer en ny teologisk anskuelse som bunner i en ny virkelighetsforståelse og som bærer i seg frøet til den moderne tids tankesett.» Om Speners Theologische Bedenken I - IV (1700 ff) bemerker han videre: «Den nye måten å tenke på kommer til uttrykk i kunnskapslæren: Erfaringen er grunnlag for visshet. Dermed blir den frommes personlige erfaring den teologiske kunnskapens visshetsfundament.»

Med dette kommer der en vektforskyvning fra det objektive til det subjektive, fra Kristus for oss til Kristus i oss, og dermed også fra rettferdiggjørelsen til helliggjørelsen. Den troendes erkjennelse får med dette sin grunn i den troendes opplevelse, og ikke lenger i noe objektivt – det som ligger utenfor oss – nemlig i Guds ord og nådemidlene. Den antroposentriske dreiningen som slik skjer i kirke- og fromhetsliv, er en parallell til det som skjer i Opplysningstiden. Det er derfor ikke tilfeldig at pietismens fremvekst skjer samtidig med opplysningens gjennombrudd.

Jeg tror det er berettiget å si at når den lutherske reformasjon bryter frem, er det spørsmålet om frelsesvisshet som er noe av et sentralt punkt. Luther har i en rekke sammenhenger selv fortalt om sin kamp rundt dette: «Hvordan finne en nådig Gud?» var det sentrale spørsmål middelaldermennesket strevet med. I katolsk teologi lærte en at boten bestod av tre hovedbestanddeler: anger, bekjennelse og botsgjørelse. Men angeren måtte være rett. For en skjelnet mellom to slags anger: anger av kjærlighet til Gud, og av frykt for Gud. Men Luther klarte ikke å angre av kjærlighet til Gud hvor meget han enn strevet med sitt hjerte. Og hvordan kunne han da tro Guds nåde? Det var med andre ord slik at Guds nåde var betinget av en hjerteforandring hos ham selv.

Når pietistene vil vekke det de mener er en sovende kirke, stiller de spørsmålet: «Er din tro sann? Er din omvendelse sann?» Med dette ble det krevet en alvorlig selvprøvelse og –gransking. Spørsmålene om omvendelsens sannhet ble knyttet sammen med en lære om saliggjørelsens orden (ordo salutis), og denne ble ofte satt opp som et skjema der en rett tro ikke kunne finnes uten at en hadde gjennomgått de ulike stadier på rett måte. Den rette bot skulle kjennetegnes av alvorlig anger, hat til verden og hunger etter nåden.

I de første femti årene etter pietismens frembrudd foregikk det i Tyskland en heftig strid mellom de siste ortodokse lutherske teologene og pietismens talsmenn. To av de viktigste

personer i denne sammenheng var den ortodokse Valentin Ernst Löscher (superintendent i Dresden) og Joachim Lange (Herman Franckes nære medarbeider) i Halle.

Læren om saliggjørelsens orden slik den ble formulert av ledende pietister, førte kjempende sjeler tilbake til nøyaktig den samme sjelenød som Luther gjennomlevde før han fikk lys over evangeliet. Samtidig ble det å ha frelsesvisshet sett på med dyp mistenksomhet: En skulle ikke være viss på sin frelse. Om noen stilte spørsmålet «Er du et Guds barn?», kunne en ikke gå lengre enn til å svare: «Ja, jeg håper det.»

Med dette er «uvisshetens monster» tilbake i den lutherske kirke. Dette uttrykket er preget av Luther idet han beskriver den katolske lære om at et menneske ikke verken kan eller skal ha frelsesvisshet. Trykket under lovens og Guds vredesdom visste Luther en del om hvor forferdelig det kunne være å leve i slik uvisshet. Med gjenoppdagelsen av evangeliet kastes uvisshetens monster på dør til fordel for en frimodig visshet om at Kristi død og oppstandelse er en fullt tilstrekkelig grunn for barnekåret.

Luther formulerer i denne sammenheng to andre uttrykk som utgjør en avgjørende forskjell på katolsk og luthersk frelsesforståelse: Han taler for det første om at den rettferdighet som gjelder for Gud, er en «fremmed rettferdighet», dvs. ikke en rettferdighet som består i indre kvaliteter eller forandringer hos meg selv, men som jeg eier i Kristi person: Det er Jesus som er min rettferdighet! (Jer 23,6). For det andre taler han om at rettferdigheten for Gud er «extra nos» (utenfor oss selv). Tanken er at trøstegrunden for en kristen ikke ligger i hans eget hjerte, men i Guds løfte i evangeliet.

I motsetning til dette lyder det i Pontoppidans kateisimeforklaring i spørsmål 489: «Hvorpå kan et menneske kjenne om han er gjenfødt?» Og det svares: «Det kjennes på hans hjertes alvorlige forandring og de nye nådegaver, som gjør ham til et kjennelig nytt

Generell økende aversjon mot muslimer i Norge

Torunn H. Minnesjord arbeider i motsatt retning

og annet menneske.»

Her får vi høre at hvis jeg vil vite om jeg er et Guds barn, må jeg se inn i mitt eget hjerte. Dette er et alvorlig brudd med den lutherske evangelieforståelse, som lærer den anfektede å se på Kristus, på evangeliet om hva jeg eier i ham.

I forklaringen følges tanken opp i spørsmål 497: «Hvordan kan jeg da kjenne om min tro er levende eller død?» Svar: «Det kan jeg kjenne på den kraftige virkning i hjertet, nemlig kjærlighet til Gud og nesten, hat til synden og seier over verden, nådemidlenes rette bruk og sådant mer.»

Problemet er at den anfektede ikke ser noen av disse frukter i eget bryst, og dermed kastes ut i fortvilelse.

Det kan ikke sterkt nok understrekes at luthersk kristendom er nådemiddelkristendom. Evangeliet er noe som gis meg utenfra, gjennom nådens midler, og som Guds barn derfor er avhengige av å samles om på ny og på ny. Nådens midler – dvs. evangeliets forkynnelse, dåp, nattverd og skriftemål – er det troen lever av, fornyes ved og henter sin frimodighet fra. Fordi de hjelper meg til å feste blikket på noe utenfor meg selv: Vår Herre Jesus og evangeliet om ham.

Derfor er det et av de alvorligste bruddene med luthersk tro som kommer inn med pietismen, at avhengigheten av nådens midler så sterkt svekkes. Det er ikke tilfeldig at det i denne kirkehistoriske perioden ikke blir uvanlig med nattverdgang bare to ganger i året her til lands. Nådemidlene og gudstjenesten med dens liturgi, læren og bekjennelsen anses derfor ofte som ytre ting, og derfor som mindre viktige; - langt viktigere var det som skjedde i det indre menneske.

Jeg er klar over at jeg her har malt med bred penn og for en del satt ting på spissen. Men for å si det med salige Leiv Aalen: «Jeg setter det på spissen, for der sitter det så godt.»

Ulike undersøkelser viser en klar tendens i den norske befolkning: økt fremfrykt overfor muslimer. Hva med oss kristne og våre holdninger og følelser overfor våre muslimske naboer?

Noen fakta: 7 % av Oslos befolkning er muslimer. Det er 120 000 registrerte medlemmer i muslimske menigheter i Norge. Antallet er større enn antall pinsevenner og katolikker til sammen. Muslimer i Norge kommer fra ca 20 ulike land. Den største ikke-vestlige innvandrerminderhet teller ca 36 000. De fleste har muslimsk bakgrunn. I denne gruppen er det størst arbeidsledighet, lavest inntekt og trolig minst grad av integrering i samfunnet.

Torunn Haukvik Minnesjord ble sommeren 2014 utsendt – for andre gang – som misjonær fra DELK. Denne gangen til tjeneste blant innvandrere i vårt eget land. DELK og NLM er sammen om utsendelsen. Hun har stilling som fagkonsulent i innvandrersarbeid i NLM Norge.

For tiden arbeider hun sammen med flere for å ferdigstille og ta i bruk et studie/samtale-opplegg for å hjelpe vanlige kristne til å komme vanlige muslimer nærmere i møte.

«Tro mellom venner» er en oversettelse av et anerkjent og velprøvet opplegg utarbeidet av Steve Bell/Tim Green: «Friendship first».

Her hjelpes vi til balansert kunnskap og sunn bearbeidelse av egne holdninger.

Torunn forteller: – Målet er å bidra til at kristne bygger ekte og varige vennskap med muslimer, der de lever ut evangeliet i holdninger, handlinger og ord. På en enkel måte gir det innblikk i islams historie, kultur og teologi, for at vi kan forstå noe av muslimers tro og tankegang. Studiematerialet – tekst og video – er laget for kristne som har liten kunnskap om islam, og fokuserer på menneskene som bærer den muslimske tro. Det er en veldig god hjelp for vanlige kristne til å forholde seg til vanlige muslimer.

– Bell har funnet en god vei basert på kjærlighet og vennskap, ikke på konfrontasjoner. Uansett våre ulike holdninger til innvandringspolitikk kalles vi til en rett holdning til de som bor i landet vårt.

Torunn siterer gjerne og med engasje-

Torunn H. Minnesjord. Foto: FAF

ment Jesu ord: «Du skal elske din neste som deg selv» (Mat 22,39) og Herrens ord til Israel: «Innflytteren som bor hos dere, skal være som en av deres egne landsmenn. Du skal elske ham som deg selv» (3 Mos 19,33–34).

Forfatteren av «Tro mellom venner» er opptatt av at nåde og sannhet er Guds tilnærming til oss mennesker. Når vi skal bygge vennskap, er det viktig å skille mellom person og religionen deres. Vi skal få møte dem som mennesker med samme behov som oss selv.

– Hva med DELK og «Tro mellom venner»?

– Når kurspakken er ferdig, kan hvem som helst bruke dette. I bibelgruppe eller husgruppe. Opplegget forutsetter ingen ressursperson som leder. Eller det kan brukes for eksempel som kurs over to weekender.

Erfaringer fra flere års bruk i England forteller at dette er svært nyttig og vekker begeistring. Videomaterialet formidler for eksempel et spennende intervju med en tidligere imam, hvordan vokse opp som muslim, om konvertitter etc.

Ta gjerne kontakt med Torunn for mer info: tohaukvi@online.no.

Tekst: Ulf Asp

Bli kjent med Hans Nielsen Hauge

5. april 2015 markerer vi Hans Nielsens Huges radikale åndsopplevelse, som skjedde samme dag, 5. april i 1796, bak plogen på jordet på gården Hauge på Rolvsøy.

I år faller 5. april på første påskedag. Vi starter med høytidsgudstjeneste med nattverd i bedehuset Huges Minde ved prest Boe Johannes Hermansen. Deretter blir det måltid og foredrag/kåseri av Hauge-kjenner, Blå Kors-direktør Svein Høiden. Foredraget har tittelen «Bondesønnen som forandret Norge».

Vi samles så i bønn og takk – ute på jordet hvor Hauge hadde sin åndsopplevelse. Det blir også anledning til å besøke museet Huges Minde/Hauges barndomshjem, som ligger på samme sted.

Adresse: Hans Nielsen Huges vei 39, Rolvsøy. Skilting fra riksvei 109, mellom Sarpsborg og Fredrikstad.

Alle er hjertelig velkommen!
Arrangør er DELK, Østfold menighet.

Tekst : Boe Johannes Hermansen

Fra bibeloversetterens verksted Fra mann til kvinne

I den lange listen med hilsener fra Paulus til medlemmer av menigheten(e) i Roma i Romerbrevets siste kapittel er det i Bibel 2011 foretatt en kjønnskorrigering i forhold til oversettelsen av 1978/85: Mannsnavnet Junias i Rom 16,7 er blitt til kvinnenavnet Junia: «Hils Andronikos og Junia, mine landsmenn, som har sittet i fengsel sammen med meg. De har et godt navn blant apostlene og kom til tro på Kristus før meg.»

Endringen fra «Junias» til «Junia» har fått en del oppmerksomhet, bl.a. er det blitt fremholdt at når det nå er en kvinne som sies å ha «et godt navn blant apostlene», er Rom 16,7 et skriftsted som vil kunne bli vektlagt i debatten om kvinnens rolle i menigheten i vår tid. Endringen fra «Junias» til «Junia» er et eksempel på at ulik forståelse av en aksent i den greske teksten som ligger til grunn for oversettelsen, kan resultere i ulik oversettelse.

Kirkefedrene tolket det som et kvinnenavn

Det andre egennavnet i Rom 16,7 har i den greske teksten akkusativformen Iounian, og det er aksentueringstegnet i denne greske navneformen, et aksentueringstegn som ikke fantes i de eldste håndskriftene, men som er satt til av tekstutgiverne, som avgjør om det skal oppfattes som et kvinnenavn eller som et mannsnavn. Kirkefedrene tolket det som et kvinnenavn, og samme tolkning finnes nå i stadig flere nyere kommentarer til Romerbrevet og i nyere oversettelser.

Det er også et argument for kvinnenavnstolkningen at «Junias» ikke er belagt som mannsnavn i de gamle kildene. Når Junia her nevnes sammen med mannsnavnet Andronikos, er det god grunn til å anta at de to navnene er navnene på et ektepar, slik tilfellet er med Priska og Akvilas i v. 3 og trolig også med Filologos og Julia i v. 15.

Tvetydig uttrykk i den greske teksten

De to Paulus hilser til i Rom 16,7, er jøder (hans «landmenn»), og de omtales som apostelens medfanger («som har sittet i fengsel sammen med meg»), noe som betyr enten at de hadde sittet fengslet samtidig og i samme fengsel som han, eller at de i likhet med ham hadde vært i fengsel på grunn av sin tro på Kristus. I tillegg karakteriseres de som fremtredende

eller høyt aktede «blant apostlene» (både Bibel 2011 og Norsk Bibel oversetter «de har et godt navn blant apostlene»).

Preposisjonsuttrykket «blant apostlene» er tvetydig i den greske teksten, og denne tvetydigheten finnes også på norsk i Bibel 2011 (og i Norsk Bibel), etter prinsippet om at tvetydig tekst i grunnteksten så vidt mulig også skal gjengis tvetydig i oversettelsen. Det kan bety at Andronikos og Junia hørte til apostlekretsen, og at det altså var som apostler de hadde en fremtredende stilling. Eller det kan bety at de hadde et godt omdømme hos apostlene.

I sistnevnte tilfelle, som er filologisk mest sannsynlig, er apostelbegrepet trolig brukt med referanse til apostlene i urmenigheten i Jerusalem, altså = de tolv, slik det anvendes på en rekke steder i Apostlenes gjerninger (f.eks. i 4,36-37; 6,6 og 8,1). Betegnes Junia og Andronikos som apostler (første alternativ ovenfor), må apostel-tittelen være brukt i en videre betydning, om en større gruppe av misjonærer og menighetsutsendinger, slik vi finner det bl.a. i 2 Kor 8,23, jf. 1 Kor 15,7.

Kjønnskorrigering og oversetter-spørsmål

Kjønnskorrigeringen i Rom 16,7 er for øvrig ikke den første i Bibelselskapets oversettelser. I oversettelsen av 1978/85 ble mannsnavnet «Nymfas» i Kol 4,15 endret til kvinnenavnet «Nymfa»: «Hils ... Nymfa og menigheten som samles i hennes hus.» Også her er oversettelses-spørsmålet et spørsmål om forståelsen av aksentueringen i grunnteksten. I Norsk Bibel er det fremdeles, også i den reviderte utgaven av 2007, en mannsperson som samler menigheten i sitt hus («Hils ... Nymfas og menigheten i hans hus.»). I Bibelselskapets to siste oversettelser er det derimot altså en kvinne som tillegges den ansvarsfulle stillingen å være vertinne for en husmenighet.

Kjønnskorrigeringene i Rom 16,7 og Kol 4,15 understreker det bibellesere alltid har kunnet konstatere ved å lese apostelens brev og Apostlenes gjerninger: at Paulus hadde mange kvinner som nære medarbeidere i misjons- og menighetsarbeidet.

Av Gunnar Johnstad

Påskeandakt

Han er ikke død, han har stått opp!

– Mamma, mamma, han er ikke død, han har stått opp! Petter* på tre år løp gledestrålende mot mamma da hun skulle hente han i barnehagen. Han hadde gode nyheter å dele.

Dette skjedde i en menighetsbarnehage jeg jobbet i. Det var rett før påske, og barna hadde fått oppleve påskehistorien på ulike måter. De hadde viftet med palmegreiner og sunget «Hosianna», vært på besøk i kirken og knelt ved alteret. Presten hadde fortalt om Jesu siste måltid med disiplene sine. Ja, de hadde også hørt om at Jesus ble tatt til fange og til slutt ble hengt på et kors. Og tydeligvis hadde dette gjort inntrykk på Petter. Han måtte dele den store gleden, da han fikk vite at Jesus ikke er død, men har stått opp igjen.

Jeg vet ikke hvor mye Petter og Paulus hadde til felles, antakelig ganske lite. Men begeistringen over Jesu oppstandelse delte de.

I 1 Kor.15 skriver Paulus hvor sentral troen på oppstandelsen er i vår kristne tro. Uten den er troen vår meningsløs.

«Men hvis Kristus ikke er stått opp, da er deres tro uten mening, og dere er fremdeles i deres synder.»

Da er også de fortapt som har sovnet inn i Kristus.

Hvis vårt håp til Kristus gjelder bare for dette livet, er vi de ynkeligste av alle mennesker.

Men nå er jo Kristus stått opp fra de døde, som førstegrøden av dem som er sovnet inn.

Fordi døden kom ved et menneske, er også de døde oppstandelse kommet ved et menneske.

For slik alle dør på grunn av Adam, skal alle få liv ved Kristus.»

Det som skjedde på påskemorgen, har ufattelige konsekvenser for vårt liv. Det gir oss håp og mening for dette livet og for evigheten. Ved sin død på korset og sin oppstandelse vant Jesus over det onde og viste at han er den sterkeste.

Det er trosstyrkende å høre vitnesbyrd om mennesker som har fått et nytt liv i møte med den oppstandne Jesus, og lese om muslimer som i drømmer og syner har fått se Jesus og gjennom dette har kommet til tro.

Vi får møte den levende Gud både gjennom bønn, fellesskap, nattverd og i Guds ord. Ja, han er alltid ved vår side.

Fortsatt er det onde en del av vår tilværelse, dessverre. La oss likevel ikke miste troen på den oppstandne Herre i møte med en verden som er fylt av mye lidelse. Midt i det som er vanskelig, er Jesus ved vår side. Han har vært gjennom det vonde for oss. Vi får leve med håpet om at en dag skal alt det vonde forsvinne, fordi Jesus vant over synden og døden gjennom sin død og oppstandelse.

Jeg håper Petters begeistring over det som skjedde påskemorgen, også får smitte over på oss:

– Han er ikke død, han har stått opp!

*«Gå og fortell at tom er hans grav.
Livet han vant, da livet han gav.
Gav det for oss og kjøpte oss fri.
Frelse og fred han alle vil gi.
Lov ham og pris ham, vår Frelser og venn,
han som gir synderen livet igjen.
Halleluja! Vi skyldfrie er.
Halleluja! Vår Jesus er her.»*

T: Bernhard Kyamanywa

M: Fra Tanzania

Med disse ordene vil jeg ønske alle en god påske!

* Navnet er byttet ut, av hensyn til guttens anonymitet.

Av Camilla Døvik Vestøl

Camilla Døvik Vestøl. Foto: privat

«De var jo her – hvor ble de av?»

Om DELKs ungdomsarbeid – profil, muligheter og utfordringer

Denne artikkelen er en sterkt forkortet og redigert utgave av undertegnede del av innledning til samtale om ungdomsarbeidet på Rådsmøtet 25. oktober i fjor. Ungdomsarbeidet er et kjempestort tema, så dette blir bare en liten berøring. Men håpet er å skape noen tanker og litt bevegelse i forhold til dette viktige arbeidet i kirken.

Lillian Kallasten

Ja, de er her.

De er her på skolene våre, og de er her i menighetene våre.

Fra Tønsberg kan vi nevne at Granly skole har 123 elever på ungdomsskolen dette året.

Vi har 27 konfirmanter i år «under prestens vinger».

I høst har det hittil vært mellom 60 og 100 ungdommer på DELuKs. Dette er gledelig.

De kommer, de lytter, og vi opplever at de søker forbønn for omvendelse, for venner de er i nød for, for synd de strever med. Ungdommene står på og fikser lyd og lys for å skape gode rammer for møtene, stemmer gitarer og trommer, synger, spiller, ber med hverandre og for hverandre, deler vitnesbyrd om Jesus. Ja, det er gledelig!

De kom, var her og forsvant

For meg har dette lenge vært en stor brann, en stor undring, og det er mange med meg som kjenner smerten.

Det er ikke alle «hvorfor de ikke er hos oss lenger» som finner svar eller skyldes feil hos oss selv. Mye rår vi ikke over. Det må vi forsone oss med.

Men mange har forlatt troen, mange bønnebarn er bortkomne sønner. Noe kan skyldes at vi har forsømt vårt oppdrag, og det kan vi vel ikke fortsette å forsone oss med?

Hvordan møter vi de unge?

DELK har vært unike og rause til å satse på skole, men når det gjelder menighet, har vi kanskje nesten vært knipne. Kanskje vi har holdt igjen både når det gjelder vårt forhold til ungdommene og vår prioritering når det gjelder vektleggingen av ungdomsarbeidet.

Paulus sier til Timoteus i 1 Tim 4,12: *La ingen forakte deg fordi du er ung, men vær et forbilde for de troende i ord og livsførsel, i kjærlighet, tro og renhet.*

Kan det være at vi har vært flinke til å følge opp forventninger og krav til ungdommen, mens vi har glemt at dette

verset også sier noe til den etablerte forsamling? Når den unge Timoteus ikke skulle la seg forakte, er det samtidig et tydelig budskap til menigheten om å ikke forakte den unge. Ordene er gitt Timoteus i forbindelse med hans tjeneste i menigheten. Anerkjente ikke menigheten Timoteus sin ungdommelige måte å uttrykke sin tro på, ettersom det er nødvendig for Paulus å skrive noe om dette? Aksepterer vi ungdommenes måte å uttrykke seg, sin tro og hengivenhet til Jesus på, gjennom musikken, rytmen, teksten, språket, lyden, lyskasterne? Eller forakter vi og er lite tolerante?

Målet, drivkraften, visjon og grunnlaget må være at de unge skal få møte Jesus Kristus, den levende sanne Gud, bli hans overgitte etterfølgere, bevart i troen og utrustet i tjenesten.

Å jobbe med ungdom byr på utfordringer fra et helt annet segment enn det etablerte, forutsigbare. De er unge, med et stort spenn og en stor vekslings i modenhet, både menneskelig og ånde-

Lars Johan Skjelbred

–Alt er tilgitt!

lig. Det er intriger blant ungdommene våre både på skolen og i ungdomsarbeidet. De mobber og fryser hverandre ut. Noen lider tungt under dette. Ungdommene vi møter, bærer på byrder fra hjemmene sine, også de som vokser opp i kristne, gode DELK-hjem. Sånn er det dessverre blant oss mennesker. Ungdommen trenger masse veiledning og omsorg både på det menneskelige og ikke minst det åndelige plan. Tillit, gjensidig respekt og tid er viktige faktorer for å komme i posisjon til å få lede dem fra fortvilelse til Jesu trøst og legedom.

Vise raushet og varme

Kanskje det i dag er tid for oss å gå et skritt videre, ta rausheten til skolen med oss, og satse enda mer på alle plan på ungdommene i menigheten. Satse stort på ungdomsarbeidet. Vise varme i forhold til ungdommenes måte å uttrykke seg på. La de få kontinuerlige og inkluderende invitasjoner til å bidra med praktiske oppgaver, sang og vitnesbyrd hver søndag.

På den måten kan vi lære å like hverandres uttrykk. Vi som er voksne og eldre, kan bli beriket og fornyet av de unges friskhet, kreativitet og pågangsmot knyttet til troen de har på Jesus. De unge kan få mulighet til å bli glad i vår sang- og salmeskatt og lære seg å lytte til dypere forkynnelse og undervisning.

Vi må spille på lag med ungdommene våre og sammen med dem bygge levende Jesus-menigheter på tvers av generasjonene. Å inkludere ungdommen er noe av det viktigste vi kan gjøre, da vi vet at nærmere 90 % av de som kaller seg kristne i dag, tok imot Jesus i barne- og ungdomsåra.

Kanskje vi om noen år i enda større grad kan si; De var jo her, og de er her fortsatt.

Av Lillian Kallasten
Foto: privat

På gården Herre-Skjelbred i Høyjord bor den spreke 93-åringen, Lars Johan Skjelbred. Han kan fortelle mangt og meget om livet på landet gjennom flere generasjoner, og i historiene hans dukker stadig navn opp, på kjente og kjære menighetsmedlemmer som er gått bort for flere år siden.

Utsiktene til DELK syntes han er dystre, i hvert fall lokalt. – Det er nesten ikke barnefamilier igjen her. Han har vært med på skolenedleggelse og tre sammenslåinger av menigheten, og synes nok veien til Døvik kirke kan bli noe lang.

Gjeddefiske i Illestadvannet

Han minnes en tidlig vår han hadde bedt med Sigurd og Hans Skjeggstad for å se om de fant gjedder. – Hans var så glad i gjeddekaker, humrer han. – Garna fyltes nesten før vi satt de ut. Det var ikke til å tro! Vi fikk så mye fisk at vi ble stående å sløye til langt på natt.

Norgesmester i griseoppdrett

– I 1965 sluttet vi med kuer på gården og gikk over til gris. Tormund Fevang drev med avl. – Han hadde beste smågris i hele landet, kan han fortelle. – Jeg føret opp alle smågrisene hans, og så tok han de beste tilbake til avl. Men tror du ikke, allerede året etter ble

jeg best i Vestfold på Stjernegris, og tredje året ble jeg Norgesmester. Ingen skjønnte noen ting! Jeg hadde jo bare et simpelt opplegg, så jeg skjønnte ingenting selv heller. Bortsett fra: Det måtte være Vår Herre som greip inn. Det var rett og slett ingen annen forklaring. TV kom på besøk, og tre direktører fra Kjøtt- og Fleskesentralen. Margit, kona mi – som jeg mistet for sju år siden – måtte lage mat og stelle til storfint selskap. Selv skrapte han møkk, skrubbet og vasket i grisehuset i fjorten dager. – Og det var kun for «de høye herrer», ikke for grisene.

Glimt av Guds nåde

For 56 år siden hadde Lars en sterk opplevelse som har fulgt han siden. Han opplevde et Gudsnaervær av varme, lys og kjærlighet. Det ble klart for han at menneskeheten er under en slags forbannelse. Ærekjærhet, stolthet, misunnelse og hat følger oss hele livet. Omsluttet av en ubeskrivelig, himmelsk kjærlighet kjente han seg elsket av Gud. Tilgitt! Jesus tok på seg all vår skyld og synd. – Det har ikke gått en dag siden uten at jeg har tenkt på det, sier han. – Derfor synes jeg ikke det er så lett å mene så mye om andre. Vi er alle under forbannelsen, men Jesu nåde gjelder også alle som vil ta imot.

Tekst og foto: TFD

Fred Arve Fahre – ny eldste Skien

– Det ble ikke et sånt ork og strev som jeg så for meg

Siviløkonom og analytiker er han av profesjon. Tall og statistikk fyller arbeidsdagen hans – både de tre dagene i uken han pendler til Oslo, og de han har på hjemmekontoret. Men mindre av det nå. Nå er han for det meste hjemme med en solstråle.

Deres sju måneder gamle datter har pap-pa hjemme med permisjon og tar imot alt av vårtegn som måtte komme om dagen - der de bor med vid utsikt over Gjerpensdalen. Mamma, Heidi Marie, jobber som lærer på Skauen kristelige skole. Der er de to andre barna også.

Fred Arve ble nylig valgt til eldstebror og er på kort tid mangfoldig engasjert i omsorg for menigheten.

Han har i grunnen aldri vært langt borte fra menigheten i DELK - enten det var da familien bodde i Asker og de hørte hjemme på Ryenberget, eller som nå i Skien der han er tilbake i sin barndoms menighet og kirke.

Jeg fikk en slags revitalisering og oppvåkning gjennom kristen forkynnelse og fikk ny inspirasjon.

– Jeg har alltid vært trygg på hvor jeg hører hjemme. Dessuten var det på et

ungdomsstevne i DELK at Heidi Marie fikk ta imot Jesus, forteller Fred Arve.

Men for Fred Arve har det også handlet om å gjøre noen valg, påvirket som han også har vært av mange ting. Før han kom tilbake til Skien, stod ikke deltagelse i menigheten fram som bare positivt – alle oppgaver og forventninger som lå der. Det fortonte seg mer som et ork.

– Men sommeren før vi flyttet tilbake, fikk jeg en slags revitalisering og oppvåkning gjennom kristen forkynnelse og fikk ny inspirasjon. Troen ble levende på en ny måte. Interessen og nysgjerrigheten for troens saker ble vekket. Jeg fikk en ny glede i å lese Bibelen. Det ble mer lystbetont enn det jeg hadde kunnet se for meg. Jeg fikk se ting som jeg fikk lyst til å dele med andre. Sånn sett opplever jeg at Gud har lagt opp løpet her og gitt meg overskudd, energi og vilje til oppgaver jeg fikk ta del i – bl.a. i arbeidet med Underveis. Det ble ikke et sånt ork og strev jeg så for meg.

Da kallet til tjeneste som eldste kom, måtte han likevel gå en runde i forhold til både praktiske og åndelige spørsmål. Heidi Marie støttet ham.

– Det var kjempeviktig for meg. Hun tar en stor tårn når jeg er borte. Og så møtte jeg stor forståelse fra eldsterådet for at dette skal vi få til sammen. Samtalene her var positive.

– Men det største spørsmålet vårt var vel egentlig: Hva skal være vårt åndelige hjem resten av dette livet? Vi har helt klart tanker, ønsker og drømmer for menigheten vår. Det er det mange som har, vi har pratet mye om det. Men vi er enige om at det er her vi er satt, og det er her vi skal være. Konklusjonen da jeg fikk kallet, ble derfor å takke for tilliten og muligheten til å være med på å forme menigheten.

Kallet som var ledig var det far, Hans Martin Fahre, som nettopp var gått ut av.

– Samtalene med ham ble også viktige. Ting ble litt mindre farlige da.

– Hva står i første rekke av dine ønsker for menigheten?

Da vil det være Jesus som bruker oss til sitt verk, og ikke vi som står først i kampen.

– At vi får oppleve den kristne friheten i nåden og i det fullbrakte. Det å få leve i det og ha det som fundament. Lar vi det være fokuset, tror jeg alt det andre vi jobber med, og for, av mer praktiske ting, vil komme godt på plass av seg selv. Da vil det være Jesus som bruker oss til sitt verk og ikke vi som står først i kampen.

Barn i Mongolia

– Jeg brenner for at vi alle i menigheten skal få se evangeliet klart, at vi blir satt fri fra det som binder og knytter oss, alt som gjør at vi ikke tør løfte blikket mot vår nabo, vår neste – fordi vi har mer enn nok med vår egen kamp. At syndekampen legges på Jesus. At vi ser på det han har gjort og stoler på at han er med oss i å forme våre liv etter sin vilje. Jeg mener å ha opplevd at det er da Jesus også kan forandre oss og fjerne synd ganske så konkret.

Fred Arve har opplevd at flere yngre familier har forlatt menigheten DELK i Skien – mange til fordel for Misjonsforbundet sin menighet i byen. Hvordan preger det menigheten du nå er en av lederne for?

Hva gikk galt når noen ikke lenger så oss som sitt åndelige hjem?

– Det er en sorg, det er det ingen tvil om. Men på tross av det opplever jeg en positivitet i menigheten. Svært mange ønsker å bidra til å skape et best mulig fellesskap i familien her vi er satt. Vi har 40 barn under skolealder her, og en fantastisk mulighet. Men vi må ta slike signaler på alvor, og ikke lukke øynene for det. Hva gikk galt når noen ikke lenger så oss som sitt åndelige hjem? Vi ber om å få lærdom og innsikt, og at våre gode venner blir bevart videre hos Kristus i sine nye fellesskap.

– Hva tenker du om nådegaven du har fått å tjene med?

– Av type er jeg nok mer lærer f.eks. enn en evangelist. Men jeg er samtidig redd for at mitt engasjement, analytiker som jeg er, blir mer av en akademisk øvelse. Det at evangeliet blir med inn i livet vårt – ikke bare interessante fakta. Det er en utfordring jeg har.

Heidi Marie har malt et skriftord som henger på veggen hjemme hos familien Fahre: For av nåde er dere frelst, ved tro.

Under det mottoet høres det ut som Fred Arve vil leve – og tjene.

Tekst og foto: Ulf Asp

Internatbarn i Mongolia. Foto: NLM arkiv

Kullrøyken ligger tett over den lille byen i Vest-Mongolia. Det er kaldt. Når man puster inn, er luften så kald at det river i lungene. Barna passerer i sine skoleuniformer. Med lue på hodet, votter på hendene og skjerf som dekker munn og nese skynder de seg til skolen så de ikke skal komme for sent.

Mongolia ligger langt øst fra Norge, inneklemt mellom Kina og Russland. På en flate som er fire til fem ganger større enn Norge, bor det knapt tre millioner mennesker. Om vinteren kan det bli fryktelig kaldt. Det er vanlig med 30 minusgrader i hele januar. Men når sola skinner fra blå himmel, er Mongolia fantastisk. Og blå himmel er det det meste av året – i hvert fall på landsbygda. I byene blir dessverre sola ofte skjult bak skyer av forurenset luft.

Nesten halvparten av menneskene i Mongolia bor i hovedstaden Ulan Bator. En god del bor også i mindre byer i de ulike fylkene. Men fortsatt vokser mange barn opp som nomader. Foreldrene deres har store dyreflokker med sauer, geiter, kuer, hester og kameler. De bor langt ute på landsbygda i mongolske telt. Disse kalles ger, eller yurt.

Når nomadebarna begynner på skolen, må de fleste flytte fra sine

hjem på steppene. De flytter inn til sentrum i kommunen de hører til. Der er det skole, og der finnes det internat de kan bo på. Men det er ikke alltid lett på bo på skoleinternat. Det er mange barn der, i alderen seks til 18 år. Barna er ikke alltid så snille med hverandre. Og det er bare noen få voksne som tar seg av dem. Derfor savner de ofte foreldrene sine. Hvem skal trøste dem når de lengter hjem om kvelden? Hvem skal hjelpe dem med leksene? Hvem skal vaske klærne deres? Jo, det må de gjøre selv!

Norsk Luthersk Misjonssamband, som vi arbeider for, har et prosjekt som prøver å hjelpe internatbarna i Vest-Mongolia. De voksne som arbeider på internatene, får lære hvordan de kan ta seg bedre av barna. I kjøkkenet lager kokken bedre og mer næringsrik mat, og vaktene på internatet er ikke lenger bare sinte vakter. I stedet hjelper de barna og forstår at barna trenger omsorg istedet for slag.

Nomadebarna i Mongolia trenger noen som bryr seg om dem. Mest av alt trenger de Guds kjærlighet. Vil du be for barna i Mongolia?

Gunn Andersson

Søndagsmøter og lekmannssamlinger (II)

Det frie vitnesbyrd – søndagsmøtets trykkventil

I forrige artikkel i denne serien skrev vi om DELKs to tradisjoner når det gjelder måter å være sammen på i det kristne fellesskap: gudstjenesten og lekmannssamlingen. Samtidig som gudstjenesten har en viktig plass i DELKs historie og i dag, betyr lekmannssamlingen eller søndagsmøtet mye for det brede lag av menighetsfolket i DELK. Kirkesamfunnet med sine haugianske og pietistiske røtter har aldri vært noen prestedominert kirke. Både vår kirkeordning med en deling av hyrde- og læreansvaret mellom de eldste og prestene, og en ordning med både gudstjenester og søndagsmøter, har gitt en god balanse mellom «lek og lærd». Søndagsmøtene har i tillegg vært en viktig arena for utvikling av nye forkynnere. For ikke å snakke om en plass for utfoldelse av de frie nådegaver og lekfolkets større medvirkning i forsamlingen.

La alt tjene til å bygge opp

«Når dere kommer sammen», sier Paulus i 1 Kor 14,26, og gir en beskrivelse av en forsamling med stor variasjon og mangfold: Her er det plass for læreundervisning og forkynnelse, en har en salme han gjerne vil dele eller at skal synges, en annen har en åpenbaring – kanskje er det et vitnesbyrd om noe han eller hun har sett i Bibelen eller blitt minnet om? Så er det tungetale og tydning. Og så videre. Siktemålet er uansett dette: at alt skal tjene til å bygge opp. Her nevnes ikke brødsbrytelsen eller nattverden eksplisitt. Men den holdt de seg også trofast og jevnlig til; jf. f.eks. Apg 2,42; 20,7; 1 Kor 11,25.

Dette er nesten som vårt søndagsmøte: et rikt mangfold av gaver og innslag og mange som bidrar. Så har lekmannssamlingen utviklet seg gjennom årene til det den er i dag. Her er vi frie til å ha de ordninger vi finner tjenlige i kirken. Etter vår lutherske bekjennelse er det «ikke nødvendig at det alle steder er ensartede menneskelige ordninger eller skikker eller seremonier», jf. Den augsburgske bekjennelse art. 7.

Den gode selvprøve

Et viktig innslag i søndagsmøtet som vi vil sette fokus på i dag, er det frie

vitnesbyrdet. Det har fulgt lekmannsbevegelsen hele veien og har vært og er til rik velsignelse. Slik opplevde lekfolket det: Der presten i gudstjenesten regjerte grunnen alene, fikk alle mulighet til å bidra og dele troens erfaringer på bedehuset eller lekmannssamlingen. Å få si litt om sin glede, sine tanker, sin nød og undring over kristenlivet i de troendes fellesskap, og å lytte til andres erfaringer fra livet med Gud, er med på å styrke troen, gi oppmuntring, trøst og inspirasjon. Det motvirker passivitet og utfordrer til å leve etter den gode selvprøve i 2 Kor 13,5: Prøv dere selv! Merker dere ikke at Jesus Kristus er i dere? Merker vi det – skal vi få dele det. Eller synes vi ikke at vi merker det – deler vi det også; vi kjenner oss igjen hos hverandre og kan gi hverandre formaning, oppmuntring og trøst. En klok og fast åndelig ledelse av den frie deling innenfor en sunn bibelsk ramme bevarer mot svermeriet.

Dere i DELK er privilegerte

En venn av meg, trofast i en statskirke-menighet ikke langt unna og godt kjent med vår forsamlingspraksis, sa: – Dere i DELK er privilegerte. Dere har både gudstjeneste og vanlige søndagsmøter. Gudstjenesten er «prestasjonsfri» og gir nattverden; det er bra. Men den blir altfor ofte en enmannssak. På søndagsmøtene deres får folk slippe til med sitt eget liv og tanker som en takk tilbake til både Gud og mennesker. Det hungrer mange av oss etter. Vitnesbyrdene blir en slags trykkventil vi trenger. Men da må vi gå andre steder. Dere har begge deler. – Jeg forsto hans hjertesukk.

Invitasjon til å dele fra eget liv, et ord fra Skriften, en salme, en tanke, en tekst osv. – bør lyde ofte i forsamlingen. Den trenger ikke vare så lenge. Det bør sies i starten av møtet at på slutten blir det litt tid til deling. Dermed får folk tid til å forberede seg. Eller helst: det nevnes i møteannonsen.

«Men la alt tjene til å bygge opp.» Det er hva det til sist handler om.

RE

Intervju med Per Hauan

Ønsker mer raushet

Per Hauan spør seg alltid hva motstanderen mener. Han har aldri kjempet for et spesielt syn. Den tidligere skolestyreformannen gjennom et par tiår vil heller legge vekt på raushet i møte med mennesker.

Vi møter Per Hauan (79) i leiligheten på Bekkestua i Oslo. Det lure glimtet i øyet skimter et humør tross en stiv og støl kropp som ikke lar seg enkelt bevege, grunnet Parkinson. DELK har vært hans åndelige hjem hele livet. Først i Horten, siden Oslo. Han mener fordelene med å bli eldre er at han kan se seg tilbake og tegne større linjer enn før. Det tar ikke lang tid før Per begynner å snakke om menigheten.

– Det var en del uheldige følger av det å danne eget kirkesamfunn. Familier og venner ble splittet på grunn av små meningsforskjeller, sier Per som har opplevd det selv i nær familie.

På tide å samle

– Jeg tror menigheten er tjent med en demokratisk valgt ledelse. Det er viktig at ledelsen sitter foran i bussen og holder i rattet med begge hender. De fleste forandringer i DELK har kommet av seg selv uten beslutninger. Ledelsens oppgave er å skape et klima som stimulerer til et liv i tjeneste, mener Per og legger til:

– En vanskelig oppgave, men som bon-

– Det å ikke gjøre noe nytt eller ta nye initiativ, er dødens vei. Forandringer har livets rett, sier Per Hauan.

den sa: Husk at Gud er attåt.

Grunnlaget som gjorde at DELK ble etablert, er der ikke lenger. Nå tror Per det hadde vært en fordel å gå andre veien igjen for å samle troppene om det vesentlige, i stedet for å dyrke det særegne.

– Vi skrumper inn om vi ikke finner noe annet og sloss for enn bestefars hjertesaker, sier Per og fortsetter:

– Vi må slutte å tenke at alle skal bli som oss. Det kommer ikke til å skje.

Fascinert av vitenskapen

Den tidligere elektroingeniøren mener at de kristnes syn på vitenskapen har vært basert på misforståelser. Selv er han interessert i forskning.

– Vitenskapen har ikke som mål å motbevise kristendommen, den gjør det for å finne ut av ting. Vitenskapen sier ikke at noe er sant, den sier at det er sannsynlig, sier Per engasjert.

– Bibelen er heller ikke skrevet som en lærebok i naturfag. Kirken må stille med det åndelige liv, og vitenskapen må få lov til å leve sitt eget liv.

– Jeg tror ikke at verden har gjort seg selv. Jeg får veldig gudelige tanker når jeg ser hvor lite mikrokosmos er og stort makrokosmos er, og når lyset går ti ganger rundt jorda på ett sekund. Når det

sies at noen stjerner er millioner av lysår borte, da blir det romslig her, konstaterer Per.

– Jeg blir veldig imponert over hva vitenskapen får til utenfor vår atmosfære. Vi blir veldig små og nesten ingenting. Det gjør meg litt mer religiøs enn «halleluja», sier Per med et lite smil.

Varierte oppgaver

– I ungdomsårene var jeg som en kameleon. Jeg skiftet farge etter de omgivelsene jeg var i. Slik kan jeg være fortsatt, men jeg skal ikke påstå at det er så verdifullt. Av og til er det bedre med ildsjeler som går fullt og helt inn for ting, sier han beskjedent.

I tre år var Per hovedstyresekretær i DELK, to tiår som skolestyreformann og to år som formann for byggingen av Ryenberget kirke og skole.

Det siste sitter spesielt friskt i minne: – Byggeprosessen gikk på skinner. Jeg spurte ingen som ikke sa ja. Jeg synes det er fint å se at Ryenberget har vært til velsignelse for mange, sier Per.

Menighet i bevegelse

– Hva synes du om de unge i kirken i dag?

– Jeg er begeistret for ungdom. Ungdommer må få lov til å gå litt utenfor rammen. En kommer ikke videre hvis ikke

ting beveger seg, sier han og konkluderer:

– Det å ikke gjøre noe nytt eller ta nye initiativ, er dødens vei. Forandringer har livets rett.

– Men var det noe som var bedre før?

– Det var det sikkert. Guds frykt med nøysomhet for å nevne en motpol til luksusfellen. Folk tok vare på hverandre. De visste nok ikke hva ordet diakoni var, men det var det de gjorde.

Ærlighet

Per Hauan sier han setter ærlighet veldig høyt. Han vil ikke leve på noen illusjon.

– Jeg hadde tendenser til å bløffe meg ut av situasjoner da jeg var guttunge. Da fikk jeg råd av min far: “Du må slutte å lyve, det har du ikke hukommelse til.” Det har jeg levd etter. Det verste jeg vet er å bli tatt med buksene nede, sier Per som ikke vil framstilles som DELKs prakteksemplar i kirkebladet Underveis.

– Nåden er gratis, den er ikke basert på prestasjoner. Om jeg snur meg rundt den siste uka jeg lever og prøver å bøte på det, så går ikke det. Jeg lever nå og vet hva som står.

Verdifulle møter

– Hva takker du mest for når du snakker med Gud?

– At jeg har fått møte forskjellige mennesker som har gitt meg verdifull korrigering. Jeg tror alle mennesker kan ha godt av fortrolige venner som kritiserer uten filter.

– Jeg er ikke den typen som går og tenker på Gud bestandig. Jeg er heller ikke en som har hatt store Saulus-opplevelser med lysglimt om hvor jeg skulle gå.

– Hva er viktigst av alt i livet?

Per tar en lang tenkepause.

– Å bety noe for de nærmeste og for familien.

– Det å bli gammel fører ofte litt sykdom og skrøpeligheit med seg; er det noen fine sider ved å bli gammel?

– Det å få overblikket er fint. Men nå som jeg har Parkinson, prøver jeg også å akseptere den nedgangen jeg får kroppslig. Jeg prøver, men vet ikke om jeg greier det... Bare det å snu seg i senga, er en prestasjon. Men jeg får hjelp til mye, sier Per om sykdommen sin.

Han er godt kjent med sykdom. Første kona døde av kreft.

– Men livet har likevel behandlet meg snilt, sier Per takknemlig.

Tekst og foto: THV

Gudstjenester og søndagsmøter 2. & 3. kvartal 2015

Dato	Søndag	Prekentekest	Oslo	Nore	N. Vestfold	Tønsberg	Horten	Sa
02.04.2015	Skjærtorsdag	Luk 22,14-23	BJH n 17.00		MA 7	JEA sn 18.00	HN n	
03.04.2015	Langfredag	Matt 26,30-27,50	11.00		11.00	11.00	8.30	
05.04.2015	Påskedag	Matt 28,1-10	UA		MA 1	JEA 1	HN 1	
06.04.2015	2. påskedag	Luk 24,36-45		MA n 1		11.00		
12.04.2015	2.s. i påsketiden	Joh 21,15-19	11.00			11.00	11.00	
19.04.2015	3.s. i påsketiden	Joh 10,1-10	MA n 2		JEA 7	JaBy 2	11.00	
26.04.2015	4.s. i påsketiden	Jes 43,16-21	11.00	HN	11.00	11.00	AM n 4	
03.05.2015	5.s. i påsketiden	Luk 13,18-21	UA konf 3		MA	JEA n		E
10.05.2015	6.s. i påsketiden	Matt 7,7-12	11.00		ER konf	JEA konf 6	11.00	
14.05.2015	Kristi himmelfartsdag	Luk 24,46-53	UA n		11.00	11.00	11.00	
17.05.2015	Grunnlovssdag	Joh 3,16-21	14.00			JEA 3	MA 10.00	
24.05.2015	Pinsedag	Joh 14,15-21	RE n 1		MA n 1	JEA n1	HN n 1	
25.05.2015	2. pinsedag	Joh 6,44-47		MA 1				
31.05.2015	Treenighetssøndag	Luk 10,21-24	AM 2		UA 7	HJS n 5	ER	
07.06.2015	2.s. i treenighetstiden	Salme 67,2-6	11.00		11.00	11.00	11.00	
14.06.2015	3.s. i treenighetstiden	Joh 1,35-51	JEA n 6	MA	HN n 7	11.00	UA n 2	
21.06.2015	4.s. i treenighetstiden	Matt 16,24-27			St. Hansstevne på Gjennestad			
28.06.2015	5.s. i treenighetstiden	Matt 7,21-29	11.00		MA 7	JEA n 2	11.00	
05.07.2015	6.s. i treenighetstiden	Matt 16,13-20	NN2 n	JEA n		11.00	NN1	
12.07.2015	7.s. i treenighetstiden	Luk 19,1-10	11.00			NN1 7		
19.07.2015	8.s. i treenighetstiden	Mark 12,37b-44			MA		NN1	
26.07.2015	9.s. i treenighetstiden	Joh 8,2-11	11.00			11.00		
02.08.2015	10.s. i treenighetstiden	Matt 18,21-35			NN2	JEA n 3	11.00	
09.08.2015	11.s. i treenighetstiden	Mark 2,23-28	NN2 n	JEA 1		11.00	NN1 n 6	
16.08.2015	12.s. i treenighetstiden	Luk 8,1-3	11.00			MA n 5	11.00	
23.08.2015	13.s. i treenighetstiden	Luk 12,41-48	11.00		MA	11.00	11.00	
30.08.2015	Vingårdss./14.s. i treenighetst.	1 Kor 3,4-11	NN2 n			11.00	MA n 2	
06.09.2015	15.s. i treenighetstiden	Luk 10,38-42	11.00	MA 2	UA	JEA 6	11.00	
13.09.2015	16.s. i treenighetstiden	Matt 5,10-12	MA n			11.00	JEA 1	
20.09.2015	17.s. i treenighetstiden	Luk 7,11-17	11.00			JEA n 1	11.00	
27.09.2015	18.s. i treenighetstiden	Matt 8,5-13	NN2 n		MA	11.00	UA n	

*17.05.15 Arrangement på Skauen kr. skole

NB! Endringer kan forekomme. Følg med i kalenderen for din menighet på www.delk.no

ndeffjord	Porsgrunn	Skien	Sauherad	Dalane	Sotra	Bergen	Østfold	Dato
ER n 2	AM sn	UA n		OE n 3	JaBy sn 1	JaBy n	RA sn 18.00	02.04.2015
	11.00	11.00				JaBy n	BJH	03.04.2015
ER 1	AM 1			OE 1		JaBy n	BJH n	05.04.2015
		KF 1					RA/BJH n	06.04.2015
11.00	11.00		UA n 2	10.30	ER n 7	ER n	BJH n	12.04.2015
11.00	AM n 2	UA n 2					11.00	19.04.2015
11.00	11.00	11.00		MA n 2		JaBy n	BJH n	26.04.2015
R konf 6	AM 7	11.00		OE konf		JaBy n	RA n	03.05.2015
11.00	11.00	RE n 3			JaBy n 2	11.00	11.00	10.05.2015
	AM n 6					JaBy n	BJH n	14.05.2015
	*Skauen	*				JaBy 09.00		17.05.2015
ER n 1	UA/AM konf			OE 1		JaBy n	BJH n	24.05.2015
		UA n 1					RA/BJH n	25.05.2015
11.00		MA 7		RE n 2		11.00	BJH n	31.05.2015
BJH 2	AM n 1		11.00		JaBy n 1	11.00	RE n	07.06.2015
11.00	11.00	AM n 2		10.30		JaBy n	11.00	14.06.2015
						11.00		21.06.2015
UA n 7	AM 2					JaBy n	BJH n	28.06.2015
AM n		MA n				JaBy n	11.00	05.07.2015
	AM n 7				OE n 3		BJH n	12.07.2015
		UA n 7					NN2	19.07.2015
	NN2							26.07.2015
		11.00		OE n 2			BJH n	02.08.2015
ER n	11.00	UA n 2			BJH n 5	BJH n 18.00	11.00	09.08.2015
11.00	AM n 4	11.00	UA n 1	BJH 1		JaBy n	11.00	16.08.2015
NN2 n	11.00	UA 1		19.00		JaBy n	BJH n	23.08.2015
11.00	11.00	11.00				JaBy n	RA n	30.08.2015
ER	AM n 1	11.00		10.30		JaBy n	BJH n	06.09.2015
11.00	11.00	NN2 n 7		OE n 3	JaBy n 1	11.00	11.00	13.09.2015
11.00	11.00	11.00				JaBy n	AM n	20.09.2015
ER n	AM 7	11.00		10.30		JaBy n	BJH n	27.09.2015

Initialer = gudstjeneste kl 11.00 om ikke annet er oppgitt.

Kun klokkeslett = møte.

X = fellesgudstjeneste/ fellesmøter

Sted for Gudstjenestene i Østfold: se DELKs nettsider www.delk.no.

Initialer / navn:

AM

Arild Minnesjord

BJH

Boe Johannes Hermansen

ER

Erling Rantrud

HN

Herman Næss

HJS

Hans Johan Sagrusten

JE

Jan Erik Askjer

JaBy

Jan Bygstad

MA

Morten Askjer

OE

Ottar Endresen

RA

Ragnar Andersen

RE

Rolf Ekenes

UA

Ulf Asp

KF

Konrad Fjell

NN1

prest Horten

NN2

prest Oslo

NN3

prest Dalane

Oftring til:

1 – Prestenes lønn

2 – Misjonen

3 – Lokalt menighetsarbeid

4 – Delks skoledrift

5 – Nødhjelp

6 – Ungdomsarbeid

7 – Andre formål

n – Nattverd

sn – Skriftemål og nattverd

Hermund Haaland er leder i tankesmia Skaperkraft.

Med leker på gulvet og ettåringen pludrende på fanget møter vi Hermund Haaland, leder for tankesmia Skaperkraft. Tankesmier har de siste årene poppet opp som sopp en fuktig høst, og i 2011 ble Skaperkraft etablert, med basis i Bibelens grunnleggende verdier og klassisk kristen tenkning. Med bokutgivelser som "Gud i grunnloven", "Gud er tilbake", og sist "Norsk Slaveri", har det blitt mange oppslag i de nasjonale mediene.

– *Hvorfor tankesmie?* utfordrer vi småbarnsfaren.

– Det var flere personer med bakgrunn i KrF, academia og andre steder som opplevde at det var for få kristne stemmer i det offentlige rom, sier han. – Politisk redaktør i Bergens Tidende, Frank Rossavik, mente de konservative kristne hadde gått i dvale etter ekteskapsloven kom i 1993, og han hadde unektelig et poeng. Vi ønsket å ta utfordringen med å bygge en ny kristen stemme i den offentlige debatten, forklarer han. – Det er også et eget poeng at kristne engasjerer seg på flere områder enn abort og ekteskapslovgivning. Gud er skaper av alt,

Tankesmia Skaperkraft

– Kombinerer hjerte og profesjonalitet

Bibelen er relevant for hele samfunnet.

– *Men hvorfor skal vi kristne bruke mye tid og ressurser på debatter i det offentlige rom; burde ikke vi være opptatt av å frelse mennesker?*

– Det er flere nivåer her, sier han og lener seg fram: – Det å være til stede i det offentlige rom er viktig i seg selv. Det å vise bredde. Det er en form for "pre-evangelisering", forklarer han: – Hvordan skal du kunne få innganger til å prate om Gud med din neste dersom Gud ikke finnes i det offentlige rom, i våre felles referanser? En glassfigur blir i all hast reddet fra en ivrig ettårings hender, men bergenseren mister ikke tråden: – Vi taper en del viktige debatter i det offentlige rom, som for eksempel reservasjonsrett for leger. Vi må øke profesjonaliteten og få flere stemmer inn i debatten. Det er få kristne til stede i de institusjonene som bestemmer i samfunnet, som LO, NHO og andre. Til sist tror jeg vi fort kommer litt bakpå i de kristne menighetene, sier Haaland. – Vi er ikke sterke nok hver for oss, vi trenger mer krutt når vi for eksempel skal sikre kristne skolars rettigheter. Det finnes faktisk krefter på venstresiden som vil ha religionen helt bort fra det offentlige og inn i det private rom.

– *Skaperkraft er opptatt av økonomi og bærekraft. Hva er kristen økonomisk tenkning etter deres syn?*

– Det er lite litteratur i skjæringsfeltet mellom økonomi og teologi. Guds rike er diametralt motsatt av verdenssystemer som kommunisme og kapitalisme, argumenterer han. – Guds rike utfordrer begge sider. Jeg tror det er bibelsk belegg for å hente opp klassisk haugianisme, fortsetter han. – Å skape verdier for alle involverte, inkludert miljøet, og

å være bevisst på reinvestering av overskudd og nøysomhet som et ideal.

– *En tankesmie bruker tankene. Hvordan harmonerer det med at den kristne tro til sist ikke lar seg fange av vår menneskelige tanke?*

– Vi må ikke glemme at Jesus sa; «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand», parerer han, med trykk på det siste. – Det finnes også gode eksempler på mennesker som har tenkt seg fram til en kristen tro, tenk bare på CS Lewis.

– *Hvem står bak og støtter økonomisk?*

– Vi begynte uten en krone, med 70 enkeltpersoner som stiftere, som alle kom med sine månedlige bidrag. Nå er vi en del flere, men fortsatt trenger vi mange flere støttespillere både av private og organisasjoner for å kunne gjøre det vi ønsker. Det er et poeng at vi har en stor bredde fra alle konfesjoner som står bak, og at vi ikke er eid av organisasjoner. Da kan vi konsentrere oss om å gjøre en profesjonell jobb på vårt kristne verdigrunnlag.

– *Er kampen for kristne verdier i samfunnet en tapt sak?*

– Sekulariseringen har enorm kraft, innrømmer han, – det kommer ikke til å snu umiddelbart. Men vi er kalt til å være lys og salt. Vi har nok mye av skylden sjøl, fortsetter han. – Gjennom historien har vi deltatt i maktspill og med rette blitt anklaget for å være mørkemenn og moralister. Vi ønsker å vise et sannere bilde på kristent samfunnsengasjement. Men det går an å være både håpefull og realistisk, påpeker han, og avslutter: – Vi trenger en kristen vekelse for virkelig å se en ny renessanse.

Tekst og foto: FAF

St. Hansstevnet 2015 «Det gode livet»

Fra St. Hansstevnet i juni 2014. Foto: TFR. Innfelt Katrine Helland som er leder for St. Hansstevnets programkomite og "stevnegeneral" for årets stevne på Gjennestad. Foto: privat

– **Tema for årets St. Hansstevne har vi kalt «Det gode livet». Hva det er, vil både søndagens tekster, talere og det øvrige programmet være med og vise oss gjennom en meget innholdsrik helg på Gjennestad i Stokke.**

Det er leder for St. Hansstevnets programkomite og "stevnegeneral" Katrine Helland som sier dette. Og legger til: – Mye vil være gjenkjennelig fra tidligere stevner. Samtidig ønsker vi å fornye St. Hansstevnet slik at flere, ikke minst barnefamilier, vil komme tilbake til stevnet fordi det er gode tilbud også for barna. Vi så i fjor en gledelig økning i antallet barn og unge som deltok på stevnet. Samtidig ønsker vi at stevnet fortsatt skal være et tilbud for alle aldersgrupper.

Årets St. Hansstevne finner sted lørdag 20. og søndag 21. juni. Programpostene og talerne for stevnet er for lengst klare. Katrine nevner noen:

- Seminar med Øyvind Benestad om «Når barn blir en byrde».
- Korverksted med Kristoffer

Hansen-Ekenes hvor folk inviteres til å lage et stor-kor som skal synge under søndagens gudstjeneste.

- Runar Lioddan vil lede et seminar om «Levende tro i hverdagsfamilien»; alle som har hørt Lioddan på dette temaet, vet hvilken utrolig inspirator han er.
- Vi får også et seminar med bl.a. Torunn Haukvik Minnesjord om «Tro mellom venner; med evangeliet til våre muslimske naboer».
- Her blir det noe for nesten enhver interesse, legger Katrine til og smiler.
- På storfamiliemøtet tidlig på lørdagskvelden kommer blant annet Hans Johan Sagrusten. For alt vi vet, har han med seg sin nærmeste følgesvenn – kontrabassen. Da får vi også en barnemusikal som Irene Gundersen leder, forteller Katrine. – Og så må alle barna komme for å bli kjent med St. Hansormen, fortsetter hun med et lite glimt i øyet. Hun legger til at talerne blir en god veksling mellom egne forkynnere og bidragsytere og eksterne gjester – slik det pleier være.

– På lørdag kveld gleder vi oss til å se og høre skuespilleren Svein Tindberg ta oss med inn i bibeltekstene på en ny måte i sin forestilling «Som skrevet står», fortsetter Katrine.

– Også mange i DELK kjenner Svein Tindberg gjennom bibelforestillingene hvor han levendegjør bibeltekstene uten bruk av andre effekter enn tekstene selv. På Gjennestad vil Tindberg nærme seg tekstene på en ny og overraskende måte, og reflektere over hvordan vi leser og hører Bibelens tekster. – Det kommer til å bli temmelig fullt i salen på lørdag kveld, tror Katrine.

Som til slutt nevner en av årets nyheter: – Nå blir det også gratis campingtilbud til de som ønsker det. Det er bare å komme med campingvogna eller teltet, så har vi plass på området til de som vil ha en flott start på sommerens campingliv, avslutter Katrine.

RE

«Hvis du bare hadde vært annerledes!»

Som nyforelskede fascineres vi av hverandre og syns forskjellene mellom oss er spennende. Vi aner at her ligger det an til å bidra med gode ting i hverandres liv. Her skal det bli utfyllende samarbeid. 1 + 1 skal bli minst 3 fordi VI er mye mer enn summen av JEG + DU.

«Hvor lenge var Adam og Eva i paradiset?» Spørsmålet handler ikke bare om det som skjedde i 1 Mos 3 da idyllen i alle relasjoner ble knust. Nei, det er i aller høyeste grad dekkende for det som skjer mellom oss i dag. I stedet for å verdsette forskjellene våre og spille hverandre gode, ender vi opp i sammenligning, krangel og polarisering. Vi spiller hverandre dårlige og sklir fra hverandre følelsesmessig.

Vi er forskjellige på ulike områder. Om den ene liker kaffe og den andre te, finner vi løsninger. Stort sett også om den ene er A-menneske og den andre B-menneske. Men hva når vi har forskjellig kapasitet? Eller når den ene er ganske introvert, mens den andre er ekstrovert så det holder? Og det viser seg at vi tenker ulikt om viktige verdspørsmål?

Tre R-er

Erfaringen viser at vi tenderer til å møte hverandre med en av tre holdninger. Alle begynner på «R». Men bare den siste hjelper oss til å bygge slitesterke samliv der 1+1 ikke bare blir 3, men kanskje både 4 og 5 i utfyllende samspill. Får vi barn, vil deres opplevelse av hvordan vi som foreldre takler forskjellene våre, bli viktige byggesteiner i deres relasjonsmønstre i livet.

Restaurere

«Hadde du bare vært annerledes!»
«Hadde det ikke vært for det-og-det med deg, da ...» Vi sier det selvsagt ikke sånn, men vi gir den andre et utvetydig inntrykk av at han eller hun er et prosjekt under restaurering. At vi prøver å endre han eller henne til drømmebildet vårt av hvordan ektefellen burde være for at jeg skal være happy. Sånt blir det dårlig stemning av. Ingen vil forandres av andre. Vi vet det; den eneste vi kan endre, er oss selv. Og det utløser ofte motivasjon hos den andre til å endre seg slik at samsillet fungerer bedre. Ingen trives med at deres nærmeste er misfornøyd med dem. Vi søker grunnleggende bekreftelse og dras følelsesmessig mot

dem som verdsetter oss. Må vi «utenfor» samlivet for å kjenne oss verdsatt som de vi er, legger vi opp til (følelsesmessige) samlivsbrudd.

Resignere

Restauratørene er ofte dominerende og autoritære i sin stil. Den andre – han eller hun – slutter derfor etterhvert å bidra inn i samlivet fordi en ikke kjenner seg verdsatt og respektert som den en er. En lever åpnere og tryggere på andre livsarenaer der en får og gir mer. Intimiteten i samlivet svinner og vi resignerer; flater ut, altfor tidlig.

Eller; vi resignerer i synet på vår egen mulighet til å endre oss. «Men sånn er jo jeg. Og faren min var ordknapp han også! Du får nok ta meg som den jeg er». Bakgrunnen vår kan ofte forklare sider ved vår personlighet og væremåte. Men den må ikke bli en unnskyldning for vekst. Vi bekjenner oss til troen på en Gud som ikke bare skapte, men som nyskaper og forandrer mennesker. «*Nå skaper jeg noe nytt ...*» i Jes 43,18ff er Guds store glede.

Respektare

Dette er den konstruktive R-en. Veien ut av restaurerings-trang og resignerings-tendens.

Først: Respektare heter *respektare* på latin. Re – en gang til. Spektare – å se. Å respektare betyr derfor å se en gang til. Beholde, eller kanskje gjenvinne, nysgjerrigheten på den andre. Bli bedre kjent. For ingen av oss er heller helt de samme som da vi ble kjent.

«Du har skapt mitt indre, du har vevd meg i mors liv. Jeg takker deg for at jeg er så underfullt laget». Det er David med sin sammensatte CV som sier dette i Salme 139,13-14. Han er trygg på at Gud har skapt ham med hensikt, håndvevet ham med mønstre og farger, med både rett og vrang side av det vevde teppet. Han er ingen tilfeldighet.

Det skjer noe totalt grunnleggende i samlivet når vi begynner å tenke slik om ektefellen – og om oss selv. Restaureringsstrangen avtar. Ønsket om å sette den andre og oss selv fri til å være de Gud har skapt oss til, øker. Vi blir opp-tatt av å forvalte det Gud har skapt og å oppmuntre hverandre til å bli de beste utgavene av oss selv – i samlivet. For når Gud sa at «De to skal bli ett», var det ikke for å kue oss inn under hverandre, men for at to som er hverandres «like»

Ole-Magnus Olafsrud har bakgrunn i organisasjonen Navigatørene. Han har lang og bred erfaring fra rådgiving, sjelesorg og ledelse av kurs/seminarer.

skal få skape noe godt sammen. I troen på at Gud vil noe med oss – sammen – blir vi takknemlige og ydmyke, som David i de siste versene i Salme 139.

Ta derfor imot hverandre

Rom 15,1-7 veileder oss i alle relasjoner; også i samlivet. Her snakkes det om de «sterke og de svake» og samsillet dem imellom. «Hver enkelt av oss skal tenke på det som er godt for vår neste, det som bygger opp». Vi er sterke og svake på ulike områder. Bruker vi styrken vår til å krampe den andre, der hun eller han kjenner seg knøttliten og underlegen allerede, så vet vi hva som skjer. Men om vi bruker styrken vår til å løfte og støtte den andre, styrkes selvfølelse og samspill. Det blir godt å være meg – sammen med deg.

Og vi er ikke overlatt til oss selv. Vi trenger både tålmodighet og trøst. Tålmodighet med oss selv og hverandre. Trøst når vi utsettes for den andres manglende respekt. Da, sier Paulus, har vi ressurser i Gud og skriftene: «Vi skal ha håp gjennom den tålmodighet og trøst som skriftene gir. Må tålmodighetens og trøstens Gud hjelpe dere ...» Gudsrelasjonen og Ordet hans er våre umistelige ressurser når vi skal leve godt sammen. «Ta derfor imot hverandre slik Kristus har tatt i mot dere, til Guds ære» (v 7). «Slik Kristus ...»

Ta et par minutter nå.

Om det Salme 139 sier om ektefellen – og om meg – er sant; hva kan det gjøre med mine holdninger og handlinger?

Av Ole-Magnus Olafsrud

Moe skole – en lærlingebedrift

Fra og med skoleåret 2013-14 har Moe skole i Sandefjord vært en lærlingebedrift for elever som tar barne- og ungdomsarbeiderfaget innen programområdet «Helse- og oppvekstfag» på videregående skole.

Det betyr at skolen forplikter seg på å gi opplæring til en lærling i to år. I løpet av disse årene skal lærlingen både jobbe på småtrinnet, mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Det blir satt opp mål for opplæringsperioden, og lærlingen vil få en praktisk fagprøve mot slutten av læretiden. Målet er da å få et fagbrev som barne- og ungdomsarbeider.

Siden høsten 2013 har vi har en lærling her på Moe skole som heter Marie Tande. Hun gikk de to første årene på Sandefjord videregående skole og kjente ikke noe særlig til Moe skole på forhånd. Da Sandefjord videregående tok kontakt med oss på Moe for å spørre om vi kunne tenke oss å være en lærlingebedrift, var vi positive til det. Marie fikk da lærlingeplass. Det har vært positivt både for Marie og for skolen, og vi kan anbefale andre skoler å gjøre det samme.

Her er utdrag fra en samtale undertegnede hadde med Marie:

- *Hvorfor søkte du på Moe skole?*
 - Jeg ønsket å jobbe på en liten skole der det forhåpentligvis var lett å få kontakt både med de voksne og elevene.
 - *Hvordan har det vært å arbeide på en skole med et kristent grunnsyn?*
 - Det har vært fint. Jeg har selv gått i en kristen barnehage og synes det er positivt for barna at de får med seg de gode kristne verdiene i livet sitt.
 - *Hvilke arbeidsoppgaver har du hatt?*
 - Arbeidsoppgavene har vært varierte og gitt meg gode utfordringer. Jeg har vært mye assistent i ulike klasser, vært SFO-medarbeider på ettermiddagene og hatt timer med enkeltelever. Det har vært særlig spennende å ha ansvaret for barn som har en krevende hverdag, og få være med på å legge til rette for dem på ulike måter.
 - *Hvordan vil du beskrive de snart to årene du har jobbet på Moe?*
 - Lærerikt, morsomt og spennende.
 - *Kan du anbefale Moe skole som lærlingebedrift?*
 - Det kan jeg helt klart gjøre. Skolen har et veldig godt miljø der det er lett å bli kjent med både kollegaer og barn.
- Moe skole ønsker å fortsette med å være en lærlingebedrift, og synes det ville vært svært positivt dersom vi kan

Marie Tande er den første lærlingen på Moe skole.

rekruttere lærlinger med kristne grunnverdier som brenner for kristen friskole. Se gjerne på dette som en jobbannonse, og ta direkte kontakt med Moe skole dersom du ønsker lærlingeplass som barne- og ungdomsarbeider.

Tekst og foto: Fredrik Døvik

Kristendomsseminar for DELK-skolene

Hans Johan Sagrusten spilte på mange strenger under forelesningene.

14. og 15. januar ble det gjennomført to like seminardager på henholdsvis Skauen kristelige skole i Skien og Ryenberget skole i Oslo. Temaet for seminarene var bibelbruksmotivasjon.

Bibelbrukskonsulent Hans Johan Sagrusten fra Bibelselskapet var invitert for å snakke om hvordan Bibelen kom til oss, og om gamle og nye måter å bruke Bibelen på.

Han tok utgangspunkt i stoff fra sin nye bok «Det store puslespillet – jakten på de tidligste manuskriptene til Bibelen». For de fleste deltakerne var mye av dette nytt og ukjent stoff. Vi ble kjent med spennende begreper og personer, som Codex Sinaiticus, Codex Vaticanus, Oxyrhynchus og Constantin von Tischendorf ...

Hans Johan formidlet til dels tungt stoff på en kreativ og inspirerende

måte, med en god blanding av humor og faglig tyngde.

Gjennom en forelesningsøkt om bibelbruk hos kristne i andre land fikk vi se litt inn i hvor høyt Guds ord verdsettes hos dem som har liten eller ingen tilgang til Bibelen.

Hans Johan fikk også formidlet at Bibelen skal være en bruksbok samtidig som vi skal ha respekt for Guds hellige ord.

På slutten av seminaret ble det orientert om et læreverkprosjekt DELK er med på sammen med NLA og andre kristne skoleorganisasjoner. Den første boka i en serie på tre eller fire lærebøker for mellomtrinnet ventes ferdig til høsten. Den skal handle om bibelkunnskap. Fra DELK er Ingunn Aar Jacobsen fra Bjerkely skole med på arbeidet.

Tekst og foto: Tore Slettvik

Kine og David Heian deltok på samlivskurset i Re.

Spennende og givende samlivskurs i Re

Fredag 6. og lørdag 7. februar inviterte menighetene i Re kommune, Den Norske kirke, DELK og Oasen til samlivskurs på Kommunehuset på Revetal.

Bedre sammen

– Det er så flott å arrangere slikt sammen, fremhever DELK-prest Morten Askjer. Vi har forskjellige styrker. Som et eksempel forteller han at menigheten Oasen, på eget initiativ, hadde ordnet det slik at hvert par fikk et varmt, hjemmebakt brød med seg hjem på fredagskvelden. Det er et tydelig kjærlighetsspråk, som ingen av oss andre hadde tenkt på.

Den Norske kirke inviterte alle de hadde viet de siste tre åra. Å bevare gode ekteskap bør være et av menighetenes satsningsområde, og vi når flere sammen, sier han.

Ole Magnus Olafsrud

Inspirator og kursleder var Ole Magnus Olafsrud, en kapasitet på temaet. Olafsrud har lang og bred erfaring fra rådgiving, sjelesorg og ledelse, og har skrevet flere bøker om relasjoner i familie, nærmiljø og menighetsliv. Kurset var arrangert av menighetene, men var ikke et kristent kurs, det var åpent for alle par, både samboere og gifte i alle aldre.

Meld dere på samlivskurs

Det er Kine og David Heian som kommer med denne oppfordringen til alle par. De har vært gift i fem år, og det er andre gang de er på samlivskurs. – Det er bare dumt å vente til det blir nødvendig, er paret enige om, – for det er lettere å snakke sammen når man har det bra. – Det var fint at kursholderen kom med eksempler fra eget samliv, man kjente seg igjen. Også blir det kanskje litt mer trygt, når de som har jobbet med det i så mange år, allikevel ikke er utlært.

Selverkjennelse

– Vi har lært å se oss selv bedre, hvordan vi er som personer, og som par. De snakker litt annenhver gang, bekrefter, legger til og hjelper hverandre å gjengi. – Man må være åpen for å se seg selv med kritisk blikk, ta inn over seg at den måten man er på kanskje ikke er så lur. Det gjør rett og slett litt vondt, for man vil jo gjerne være snill. Man vil ikke være den som ikke lytter eller forstår. Kommunikasjon er det viktigste, men det er også det vanskeligste, slår de to fast.

Skapt på underfull vis

– Samtidig fikk vi god undervisning i at vi skal få være den vi er, med de egenskaper og personlighetstrekk som Gud har gitt oss. Det er lettere å forstå

og akseptere at den andre er uenig, har de erfart, når det på forhånd er slått fast at vi er forskjellige. – Man har lett for å tro at man er like og enige i alt når man er forelsket, smiler Kine, – helt perfekt match, liksom, men så oppdager man etter hvert at man tok feil. – Vi kommer begge inn i forholdet som den vi er, med feil og mangler. Man kan ikke forandre den andre, men vi kan begge prøve å bli en bedre utgave av oss selv, legger David til.

Restaurere – Resignere – Respektere

Det er tre holdninger til forskjeller: Man kan restaurere, prøve å lappe og få det til å se best mulig ut. Andre resignerer, og det kan være på ektefellens vegne: – Jaja, hun bare er sånn, kan ikke vente noe mer. Eller på egne vegne at man tilpasser seg stilltiende. Den beste måten er å respektere forskjellene. På latin betyr vist nok re-spekt å se en gang til. Gjenvinne nysgjerrigheten på den andre. – Husker du han sa, ivrer Kine, at vi er ikke de samme menneskene i dag, som vi var da vi møttes, og vi vil være annerledes om tre år eller om tjue år. Så vi må bare fortsette å se en gang til, helt til vi forstår.

Tekst og foto: TFD

J. de Liefde Alt for ingenting

«Denne boken er en ren perle.» Evangeliet er gratis. Nåden er gratis. Mange sliter lenge med å bli fri tanken om å fortjene nåden. Når vi tar imot nåden med litt tanke om å ha fortjent den, kanskje på grunn av litt fromhet, da vil vi kreve noe eller sette betingelser når vi prøver å formidle evangeliet også. Og da mislykkes formidlingen.

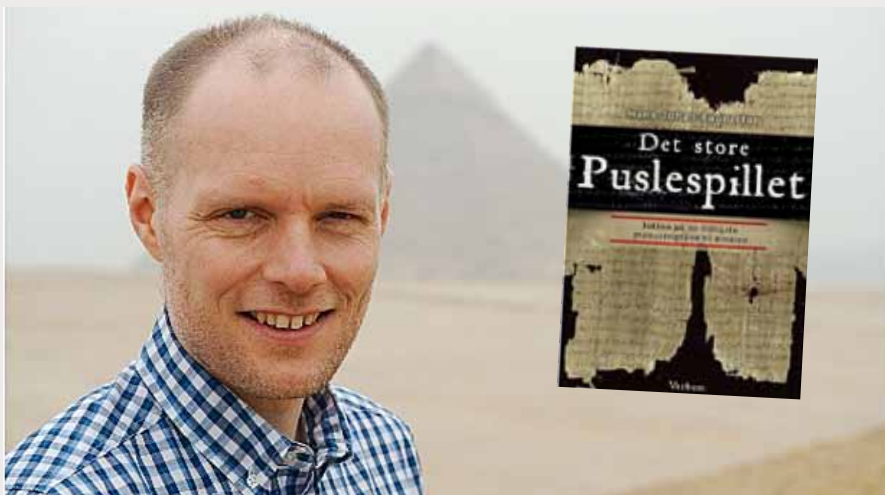
Alt for ingenting greier på en enkel måte å få belyst problemet og poenget. På 64 sider følger vi en ung prest som i veiledning fra sin gamle onkel får erfare det vanskelige: Evangeliet er gratis – og derfor skal vi gi det videre gratis. Jesus sier i Matt 10,8 «For intet har dere fått det, for intet skal dere gi det.»

Boka er gammel, og DELK-forlaget har gitt den ut i nytt opplag og nytt omslag. «Denne boken er en ren perle,» sa professor Ole Hallesby i sin tid om den. Du bør ha liggende en bok, klar til å gi til den som du merker sliter med å ta til seg det store og viktige: Evangeliet, nåden, ja, frelsen er gratis.

DELK-forlaget
Mykbind
Pris kr 65,-
ISBN 978 82 9220213 5

Kan bestilles fra DELK-forlaget,
epost: boksalg@delk.no

Jakten på de tidligste manuskriptene til Bibelen Det store Puslespillet

Hans Johan Sagrusten har skrevet «Det store Puslespillet».

Teksthistorien til Bibelen er som et puslespill hvor vi ikke har alle brikene, og hvor noen biter ikke ser ut til å passe sammen. Kan tekstene ha blitt forandret gjennom århundrer med kopiering? Kan en romersk keiser ha forfalsket store deler av Bibelen?

Bibelens teksthistorie er omgitt av rykter om hemmeligheter. Hvilke av dem er sanne, og hvilke er moderne fiksjoner?

Hans Johan Sagrusten har studert manuskriptene til Det nye testamentet i mange år. I *Det store puslespillet* tar han for seg de viktigste manuskriptfunnene fra 1800-tallet og fram til i dag. Hvor langt tilbake i tid kan funnene ta oss? Hvor nær Bibelens egen tid er det mulig å komme?

Bibelteksten er i seg selv fantastisk litteratur, men også manuskriptene bærer med seg spennende og utrolige historier. Funn av gamle manuskripter har alltid pirret vår menneskelige fantasi. Det er ikke rart at krimforfattere som Dan Brown og Tom Egeland bygger bøkene sine rundt oppdagel-

sen av gamle manuskripter. Men der krimromanene forteller fiktive historier, forteller *Det store puslespillet* om virkelige hendelser og virkelige funn. Alle fakta i boka er forankret i tekstforskningen. I *Det store puslespillet* får du vite hvor gamle de eldste manuskriptene til Bibelen er, hva forhistorien deres er, og hvordan disse tekstene har blitt kjent for oss i dag.

Det store puslespillet, jakten på de tidligste manuskriptene til Bibelen, er en spennende bok om manuskriptene som ligger til grunn for bokenes bok, Bibelen. Med sin jakt på Bibelens tidligste manuskripter viser Sagrusten hvordan virkelige historiske hendelser, fortalt i et fengende språk, overgår både fiksjonen og fantasien.

Verbum
Pris kr 298,-
ISBN 9788254312940

Boka kan bestilles fra DELK-forlaget,
e-post: boksalg@delk.no

**Husk at det skattefrie gavebeløpet
er øket til 20 000 kr fra 2015**

Moskus og DELuKs på helgetur til Bondal

Fornøyde leirdeltakere. F.v. Andrea Rønning, Emma Trongkleiv Døvik, Eirik Rustan, Line Rustan, Rebekka Simonsen, Henriette Eiken og Martine Wilson.

Aleksander Guren tar salto fra en gammel løe et sted i Bondal.

– Påfyll fra Jesus er så viktig. Bare det å lytte til en lovsang eller be en bønn er så verdifullt. Line Rustan, 16 år.

Helgen 6.-8. februar satte 50 ungdommer og ledere fra hele Vestfold kursen

mot snøkledd Bondal fjellstue. En helg fylt med nye og gamle venner, Jesus, bønn, lovsang, god mat, uteaktiviteter, lek, latter, lite søvn og massevis av godt felleskap.

På lørdagen kledde vi godt på oss alle sammen og gikk på tur til Heddevann, tross de 17 sekundmeter med vind som

var meldt. Vi hadde snøballkrig, akte, og etter hvert tittet solen også frem.

Vi hadde flere samlinger i peisestua hvor ungdommene fikk mulighet til å bli bedre kjent med Jesus, høre en god andakt, synge lovsang, mulighet til å bli bedt for og bare være og hvile i Guds nærhet. Under samlingen på søndag ble

Flere fornøyde leirdeltakere. F.v. Betina Trollsås, Sofie Minnesjord og Andrea Fladberg.

ungdommene utfordret til å ta et bevisst valg om de ønsket å følge Jesus. Det ble gjort ved at de kunne skrive navnet sitt på en lapp og henge det på korset, og ungdommene strømmet til korset og valgte Jesus!

I andaktene ble vi minnet på at Gud alltid er der for oss, selv om det kan være vanskelig å prioritere tiden sin i løpet av en travel uke. Det er godt å huske på at vi kan komme til Gud med alt vi tenker på, både gleder og sorger. En tanke som ble delt med oss var at vi skulle prise Gud med livene våre. Ved å fylle livene våre med gode ting og ting som vi liker, priser vi Gud. Gud ønsker det beste for hver og en.

Jeg spurte Andrea Rønning 15 år: Hvem er Jesus for deg? Svaret jeg fikk var:

– Jesus er et stort forbilde, en som alltid er der, og som jeg får mye støtte fra!

Å være på helgetur eller leir gir god tid til å ha det gøy sammen, le, bli kjent med nye, spille spill, slappe av, finne på sprell og tid til å ha gode samtaler. I tillegg har man mulighet til å sette av tid sammen med Gud.

Hva sitter dere igjen med etter turen?

– Enda flere gode venner, mange bra minner, og bra tips til hva man kan gjøre for å fylle hverdagen med Jesus! Andrea Rønning.

– Det jeg sitter igjen med fra turen er at påfyll fra Jesus er så viktig. Bare det å lytte til en lovsang eller be en kort bønn er så verdifullt. Line Rustan.

Takk for en fantastisk bra helg, nå er det er bare å glede seg til neste tur!

Tekst og foto: Anne Lise Nybo Heum

Ønsker du å leie fjellstua i påskeferien?

Fjellstua er åpen for privat leie i siste halvdel i hele påskeferien. Ta kontakt med Ester Bettum på telefon 997 12 468.

Støttemedlemskap og gaver

Vi minner om støttemedlemskap som koster 250 kr i året. Det har de siste årene blitt gjort betydelige forbedringer på Bondal.

Derfor er vi veldig takknemlig for støttemedlemskap og gaver. Det betyr mye for økonomien, og gjør at vi kan holde utleieprisene på et moderat nivå.

Betaling for støttemedlemskap og eventuelle gaver kan sendes til konto nr. 2680 07 50503.

Leire på Bondal i 2015

Mer informasjon om sommerens leire kommer senere, men sett gjerne av datoene i kalenderen allerede nå!

Sommeren 2015

Barneleire

- 4/5 klasse leir: 22.-25. juni
- 6/7 klasse leir: 25.-28. juni
- Påmeldingsskjema til barneleirene blir sendt ut via skolene.

Leir for «De over 50»

- 20.-24. juli
- Åndelig leder: Morten Askjer
- Påmelding: Kari Anne og Hans Kristian Gunnerød
- Tlf: 33 06 02 61 / 938 42 862 eller e-post: hgunnero@online.no

Bibeldager

- 6.-9. august
- Åndelig leder: Jan Bygstad
- Påmelding: Torill Askjer
- Tlf: 975 86 692 eller e-post: torill.askjer@gmail.com

Dugnader 2015

- Vårdugnad: 8.-10. mai
- Vaskedugnad: 29.-31. mai
- Høstdugnad: 9.-11. oktober

Bondal på nett

Gå inn på www.delk.no/bondal for mer informasjon og nyheter om fjellstua.

Leie Fjellstua?

Kontakt Ester Bettum på telefon 997 12 468 eller send en e-post til: ek-bettu@online.no.

Ester har oversikt over ledige helger og uker samt priser.

Vi oppfordrer menighetene til å benytte dette flotte og nyoppussede stedet til bibelgrupper, menighetsleire og samlinger av ulike slag.

Bondal fjellstue er også åpen for private arrangementer. Fjellstua har stor kapasitet i forhold til utnyttelsen i dag.

Spørsmål, kommentarer eller forslag

Har du spørsmål, kommentarer, synspunkter eller forslag angående Bondal Fjellstue? Kontakt en av de lokale kontaktpersonene, eller send en e-post til bondalstyret@delk.no.

Lokale kontaktpersoner for Bondal

HORTEN

Torill Askjer, tlf. 975 86 692
torill.askjer@gmail.com

OSLO

Ole Herman Sætrang (nestleder)
Tlf. 22 68 49 78 / 996 39 630
ohbtradingas@gmail.com

Bodil H. Thorsnes (varamedlem)
Tlf. 482 72 532
bodilthorsnes@hotmail.com

PORSGRUNN

Torstein Hvale (rådsmedlem)
Tlf. 35 51 32 77 / 922 18 970
torstein.hvale@sf.nett.no

SKIEN

Kathrine Rudsro (sekretær & styremedlem), tlf. 977 38 593
kathrinerudsro@gmail.com

NORDRE VESTFOLD

Tone Heian (styrerepr.)
Tlf. 33 06 08 87
tone.heian@hotmail.com

TØNSBERG

Kjell-André Bettum (styreleder)
Tlf. 954 50 814
kjellandre.bettum@delk.no

VEDLIKEHOLDSLEDER

Knut Bergan
Tlf. 33 31 69 14 / 411 60 634
knutbergan001@gmail.com

HUSMOR

Anita Gundersen
Tlf. 990 39 741
anigunde@gmail.com

Misjonsfokus våren 2015 - Mongolia

Glimt fra Mongolia. Fra bistandsprosjektet "Strengthening Primary Health" (til venstre), Bertil Andersson underviser på bibelskolen i Darkhan (i midten), og fra et sosialprosjekt misjonen er engasjert i (til høyre).

Misjonskomiteen ønsker at menighetene i DELK hvert halvår vil rette særlig fokus på ett land/prosjekt/virksomhet. Våren 2015 gjelder det Mongolia – særlig gjennom virksomheten som DELK-utsendingene Gunn og Bertil Andersson er involvert i gjennom Norsk Luthersk misjonssamband (NLM).

Her er noe av det våre utsendinger kan fortelle, og som det kan være viktig og oppmuntrende for oss som sendemenigheter og forbedere å være oppmerksomme på:

I Mongolia gjennom 20 år har NLM
- drevet bistandsprosjekt innen helse og

jordbruk, ullforedling og sosialt arbeid
- hatt bibelgrupper i hjemmene
- støttet opp om de lokale forsamlingene
- hatt over 90 utsendinger for kortere eller lengre tid

For tiden er det ni voksne utsendinger, en ettåring og seks barn. NLM har kontor for virksomheten i hovedstaden Ulaanbaatar og i Khovd (provinshovedstad). Mellom 30 og 40 mongolske medarbeidere er ansatt. Flere av disse er ikke kristne. Gjennom andakter i lunsjen og samtaler med enkeltmennesker når de medarbeidere med evangeliet.

Prosjekter
Et av bistandsprosjektene heter

"Strengthening Primary Health" og sikter mot å styrke primærhelsetjenesten, slik at lokalbefolkningen skal få et bedre helsetilbud. Det drives kurs og opplæring av helsepersonell, helsekampanjer knyttet til tannhelse og forebyggende helsetiltak. Et annet bistandsprosjekt er rettet inn mot å bedre oppvekstvilkår og styrke barnerettighetene for nomadebarn som må bo på skoleinternat.

Gjennom prosjektene er det etablert samarbeid med skoleledere, ledere i lokalsamfunn, fylkesadministrasjon og utdanningsdepartementet. Et eget diakoniprojekt har som målgruppe ungdom i alderen 13-25 år. Her gis undervisning, veiledning og rådgivning

Grupper i menigheten – hva og hvordan?

Menighetene i DELK er ulike, blant annet når det gjelder antall medlemmer, historie og organisering. Men alle som kommer til det store fellesskapet på Herrens oppstandelsesdag, trenger en mindre gruppe å være med i. Ikke som en erstatning for menighetsfellesskapet, men noe som springer ut av det og viser tilbake til samlingen på søndagen.

Vi trenger mindre fellesskap for å lære hverandre bedre å kjenne, for å være hverandre til hjelp og støtte, for bønn og tjenesteoppgaver, ja, for å nå nye mennesker med evangeliet og Guds hjertelag. Både vi og menigheten har behov for det! Les for eksempel: 1 Kor 12,14-22 og 26-27, så ser du hvordan vi er avhengig av hverandre, og at hvert enkelt lemm på Kristi kropp har sin tjeneste/oppgave.

Gruppene kan ha ulik størrelse, samles på ulike tider og steder, og med ulik frekvens. Dette må avtales med de som ønsker å være med. Noen grupper kan være permanente, andre mer tidsbegrenset.

Ingen bør presses inn i en gruppe. En kan være i en livssituasjon som medfører

at en ikke har mulighet ut fra tid, krefter eller andre gode grunner.

Her vil jeg gi noen eksempler på grupper som kan være tjenlige og som kan tilpasses ulike behov/ønsker i den enkelte menighet. Listen er ikke satt opp etter viktighet:

1. Diakoni-gruppe

Ta ansvar for og følge opp ulike tjenesteoppgaver, som praktiske oppgaver rundt gudstjenestene, kjøretjeneste og ikke minst besøktjeneste til syke og eldre.

2. Undervisnings-/bibelgruppe

Med leder som står for opplæring/undervisning og felles samtale.

3. Bibel-/samtalegruppe

Samtale med utgangspunkt i bibeltekst eller tema, for eks. kommende søndags tekst.

4. "Dele liv og tro"-gruppe

Samtale om liv og tro, spesielt åpen for innvandrere, naboer etc.

5. Bibel- og tjenestegruppe

Gruppe som kombinerer bibel-/samtalegruppe med tjeneste utad, for eks. besøk på institusjon.

6. Bønnegruppe

Bønn for menighetens virksomhet og mange andre behov.

7. Misjonsgruppe

Arbeide for at DELKs misjonsarbeid kan synliggjøres/konkretiseres i menigheten. Ansvar for blant annet kontakt med misjonærene, misjonsinfo, misjonsprosjekter.

8. Sang og musikk-gruppe

Forsanger på gudstjenester/møter. Kan også være begynnelse til kor, ev. oppstart av blandet kor, familiekor etc.

9. Ledergruppe for barn og ungdom

Ansvar for søndagsskole og/eller barne- og ungdomsarbeid

10. "Strikke-kaffe-gruppe"

Håndarbeid, pluss sosialt samvær. Og med andaktsstund.

11. Økonomigruppe

Sammen med kasserer arbeide for å styrke menighetens økonomi.

Dette er bare noen eksempler på ulike grupper. Listen kan lages mye lenger!

Boe Johannes Hermansen

Mange i Mongolia har hørt Jesu navn nevnt (til venstre). NLMs kontorbygg er overtatt av BM (Bayariin Medee), og bygget har blitt et tjenlig kirkelokale og kontorbygg med plass blant annet til diakoniprojektet.

for unge i vanskelige livssituasjoner. Det arbeides inn mot en skole og et lokalt rådgivningskontor. Målet er å vise Jesu kjærlighet i praksis og å lede ungdommer til kirka for å gi dem evangeliet.

Samarbeid med og støtte til en ung, levende kirke

NLM samarbeider med Bayariin Medee Christian Church (BM) som består av tre menigheter og to prekenplasser. Kirken har ca. 200 troende som regelmessig går til kirke på søndag. NLM tilbyr lederutvikling og deltar på bibelskole. Kirken ble grunnlagt i 1995, men er allerede levende engasjert av å bringe evangeliet over nye grenser.

Som NLM-utsending bruker Bertil bl.a. tid på undervisning, veiledning og samtaler med ledere. Gunn har f.eks. samtalegrupper med unge jenter og unge mødre og skriver (snart ferdig!) andaktsbok for ungdommer. Om eldstegutten Benjamin kan det fortelles at han samler gutter til fotball og inviterer dem med til kirka. Flere kommer trofast til gudstjeneste og til bibelgruppe for tenåringer.

Nybrott

NLM legger denne våren planer for å nå en muslimsk folkegruppe i Mongolia med evangeliet. Disse er bosatt i Bayan-Ulgii fylke, helt i vest. En ny avdeling

for NLM Mongolia i Bayan-Ulgii fylke vil bli etablert. Begge bistandsprosjektene har allerede arbeid der. I dette fylket er 90 % av befolkningen kasakker (muslimer). Målet er at de første utsendingene flytter til Bayan-Ulgii sommeren 2015.

Bertil forteller ellers om mulig oversettelse av boka «Fra bønnens verden» av Ole Hallesby til mongolsk.

Ulf Asp, misjonssekretær

Foto: fam. Andersson

«Rockestjerne» på Ryenberget

Store rockestjerner har det med å dukke opp litt i seneste laget, slik at arrangørene skal få solgt sine drikkevarer. Uten sammenligning for øvrig er det med en ikke ubetydelig forsinkelse at kveldens taler på «Unge voksne» entrer scenen denne torsdags-kvelden i januar.

Å vente litt har vel ingen vondt av i dagens hektiske hverdagsvirkelighet. Ventestemningen er god rundt bordene. Og ikke minst: Kveldsmaten smaker fortreffelig!

Om han ikke er rockestjerne, så er Espen Ottosen en av de mest markante og tydelige kristen-stemmene i dagens mediebilde. Med sitt sedvanlige lune smil er han plutselig til stede for en forventningsfull gjeng denne torsdags-kvelden. Han har ikke tilbrakt tiden «back stage», men kan i stedet fortelle om en relativt turbulent dag i sitt privatliv, knyttet til omstendigheter rundt sin kreftsyke sønn, og sin mor som hadde falt og slått seg tidligere på dagen.

Allikevel kjører han altså helt fra indre

Espen Ottosen. Foto: nlm.no

Østfold denne kvelden, for å være sammen med oss.

Tema er en samtale rundt tro og tvil. Allerede fra tidlig ungdom har nemlig Espen hatt med seg spørsmålet som en speiderleder stilte rundt bålet: «Hvorfor skriver ikke Gud på himmelen at han fins?»

«Hvorfor skriver ikke Gud på Himmelen» er også tittelen på Ottosens siste bok, og det er hovedpunktene i denne boka. Espen tar oss gjennom denne kvelden. Med morsomme anekdoter og tydelig forkynnelse holder han forsamlingen fjetret i en liten time, før vi samtaler i grupper, etterfulgt av en spørsmålsrunde til Espen.

Ottosens tydelighet i media vokser på en godt forankret plattform av varme, ydmykhet og kjærlighet. Dette gjør at han nyter stor respekt, også hos dem av hans mot-debattanter som innimellom tyr til «mørkemann»-betegnelsen, og andre mindre positivt ladede titler.

Vi takker han for en trosstyrkede kveld, og for den viktige tjenesten han står i, før vi atter slipper han ut i vinterkvelden.

«Sorgen og gleden de vandrer til hope» heter det i Kingos gamle salme. Kanskje er ikke heller tvilen nødvendigvis troens verste fiende ...

Øystein Horsberg

Bibel- og kveldsmat i Horten

I Horten har vi i en del år arrangert samlinger som vi kaller Bibel- og kveldsmat. Det går ut på at vi samles i kirkestua til bibelundervisning. Så fortsetter vi i kirken til stillhet, ettertanke, bønn, og mange tenner lys på lysgloben og kneler ved alteret.

Deretter har vi sosialt fellesskap og spiser kveldsmat sammen. Her går praten om dagens hendelser og om hva vi har fått med oss fra bibeltimen. Kvelden avsluttes med spørsmål og svar og eventuelt vitnesbyrd.

Vi er blitt så glad i disse kveldene, og vi føler at vi er avhengig av den solide bibelundervisningen vi får. Flere fra andre kirkesamfunn i byen vår gir også uttrykk for at de setter pris på disse kveldene. De møter trofast.

Både Ulf Asp, Toril Asp, Jan Erik Askjer og Bojo Hermansen har stått for undervisningen.

I tillegg til bibelkveldene har vi musikkandakter. Vår organist Roald Bjaanes og hans kone Astrid har ansvar for disse kveldene sammen med presten vår Herman Næss. Det er orgelmusikk, solosang, bibellesning, andakt og allsang.

Vi har tre-fire bibelkvelder og to musikk-andakter vår og høst. På disse tirsdagskveldene med Bibel- og kveldsmat møter det ca. 25 personer. Noen flere på musikkandaktene.

Dette kan anbefales på det sterkeste

Tekst og foto: Torill Askjer

Rundt lysgloben står fv. Inger Johanne Liavaag, Reidun Moldskred, Aud Nylund og Vivian Torjusen.

Samlet rundt bordet under kveldsmaten.

Ett er nødvendig – Dåpskurs på Skauen i januar

Mange barn og voksne var samlet til Guds ord, pizza og et inspirerende fellesskap på Skauen kristelige skole under dåpskurset i januar.

Klasserommet var fylt til randen; små, ivrige barn og foreldre med et hjerte for at barna skal vokse opp i troen på Jesus som Frelser og Herre. Søndagsskolekon-sulent i Telemark, Ingvill Aakre, fortalte historien om søstrene Marta og Maria som fikk besøk av Jesus, og ungene satt som tente lys. Marta vasket opp, ryddet, pyntet og laget den nydeligste mat, mens Maria satt stille på gulvet foran Jesus og hørte på hva han hadde å si.

Noe så urettferdig! Marta forsøkte å få Jesus til å forklare Maria at hun burde hjelpe til, og da kom Jesus med de litt overraskende ordene: "Men ett er nød-

vendig. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tas fra henne."

Ingvill fortalte oss hva dette betydde; nemlig at selv om det er mange viktige ting her i verden, så er det alltid noe som er viktigere enn alt annet. Og det er å være sammen med Jesus og lytte til det han har å si. Det kan vi gjøre i dag også, selv om Jesus ikke går synlig rundt på jorda, for vi har jo Hans ord i Bibelen.

Ingvill fortalte også oss voksne om hvordan dette med prioriteringer kan være en spesielt stor utfordring i vår tid, både på egne og barnas vegne. Tida flyr foran skjermene av ulik størrelse, og det ene nødvendige, å lytte til Guds ord, kan fort bli prioritert bort hvis ikke vi aktivt bestemmer oss for noe annet.

Etter mat og sosialt samvær jobbet

barna sammen med de voksne med oppgaveark, før vi avsluttet med sanger fra dåpspermen.

Tekst: Fred Arve Fahre

Foto: Hans Petter Nomme

Nye nettsider for Granly menighet

Som en i rekken av DELKs menigheter er Granly menighets nye nettsider nå lagt ut.

Dermed er det enkelt for alle og holde seg orientert om hva som skjer i Granly kirke. Både via nyhetsoversikten og den oppdaterte kalenderen som viser alle møter som skjer i Granly menighet.

Gå inn på www.delk.no og klikk på «Menigheter».

TFR

Granly menighet, Tønsberg

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

NYHETER	KALENDER	OM OSS	HVA SKJER?	SKOLEN VÅR	KONTAKT OSS	Q
---------	----------	--------	------------	------------	-------------	---

DELK

Dagens bibelord
24.02.2015
Matt 9,9-13

«Drofta gikk Jesus innad og
fikk se en mann som satt på
kallenden. Han het Mattias,
Jesus sat all fram – «Følg meg!» –
Og han reiste seg og fulgte
ham.

Kilde: www.bibel.no

Kirken og kirkene – Seminar på Fjellhaug

“Kirken og kirkene - enhet og mangfold i Kristus” var temaet på seminaret fredag 6. februar.

Arrangementet foregikk på Fjellhaug utdanningssenter i Oslo i regi av Forum for tro og samtid i samarbeid med Evangelisk luthersk nettverk. Det vil si at både Normisjon, Norsk Luthersk Misjonssamband, Den Norske Israelsmisjon, Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn, Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Indremisjonsforbundet og For Bibel og bekjennelse sto bak seminaret, som samlet ca. 85 personer.

Spørsmålene som ble tatt opp, var blant annet: Hva gjør den kristne kirke til én? Er det nødvendig med splittelse - hva er i så fall kriteriet? Eller er det greit med et mangfold?

Svein Granerud startet dagen med en meditativ innledning, som ble etterfulgt

Både smil og alvor under panelsamtalen, fra venstre, Elin Fagerbakke, Helena Aadland Høen, Knut Alfsvåg, Harald Hegstad og Rolf Kjøde.

av innledninger om enhet og mangfold ved Tor Erling Fagermoen, Tove Rustan Skaar og Ragnhild Aadland Høen. Elin Fagerbakke ble intervjuet. Etter lunch holdt Knut Alfsvåg foredrag om: Enhet og splittelse. En oppsummerende panel-samtale ble ledet av Morten Dahle Stærk.

Der var det innlegg ved Rolf Kjøde, Knut Alfsvåg, Elin Fagerbakke, Ragnhild Aadland Høen og Harald Hegstad. Alfsvågs foredrag vil bli publisert og kan fås ved henvendelse til seminar-koordinator Boe Johannes Hermansen.

Tekst og foto: Boe Johannes Hermansen

Salmekveld i Ryenberget kirke

Vi var samlet en gruppe på ca. 25 mennesker til salmekveld i Ryenberget kirkestue en onsdagskveld i januar. Det var menighetens sang- og musikk-koordinator Kristoffer Hansen-Ekenes som inviterte, og som spilte piano til sangene.

Vi sang sammen fra salmeboken vår, og fra Prøveheftet, og forsamlingen ble invitert til å foreslå sanger. Og som noen sa, ble det nesten som en ønskekonsert. Det kom mange forslag, både på gamle kjernesalmer og nye tekster og melodier fra Prøveheftet. Noen sa litt om hvorfor de hadde valgt akkurat den sangen eller salmen, og knyttet dem opp mot livserfaringer og opplevelser.

Mange hadde erfart at et spesielt salme- eller sangvers hadde fått en helt spesiell betydning for dem, i en spesiell situasjon eller hendelse i livet. Jeg tror mange kjenner seg igjen i dette, og det skapte en god atmosfære både for de som fortalte og de

som hørte på.

Aldersspennet var stort i forsamlingen som hadde møtt fram, og noen av de yngste kom også med forslag på sanger. En av dem var «Gud lær meg å se, at hvor jeg går, følger du med.»

«Stor er din trofasthet», «O, Jesus du som fyller alt i alle» og «Led meg du, den gode hyrde» og mange flere ble sunget med stor innlevelse og engasjement.

Mot slutten av samværet sang vi Vidar Kristensens kjente salme «Der det nye livet lever.»

Det kom mange forslag, og vi sang mange salmer og sanger gjennom den nesten to timer lange salmekvelden.

Kristoffer Hansen-Ekenes lovet flere salmekvelder i tiden framover. Det var en god og oppbyggelig kveld, der vi fikk dele av salme- og sangskatten og samtidig dele erfaringer og opplevelser fra hverdagslivet som kristne med hverandre. Vi

ser fram til flere slike kvelder, og takker Kristoffer for dette flotte initiativet.

Samtidig kan vi jo oppfordre andre menigheter i DELK til bruke en kveld eller flere i vinterhalvåret for å bli kjent med sang- og salmeskatten vår!

**Tekst: Fred Søndby
Foto: Einar Horsberg**

Kort fra Styremøtet på Granly

Nytt fra menighetene:

Menighetene i Dalane, Oslo, Skien og Horten har eller vil få ledig stilling som prest i løpet av de neste 12 måneder. Bergen menighet arbeider med å opprette en stilling som hjelpeprest.

- Mal for stillingsbeskrivelse for prest i DELK ble godkjent.
- Generalforsamling (GF) 2015 av-

holdes på Gjennessad 30.-31. oktober, der bl.a. strategiplan for DELK 2016-2019 skal behandles.

- Styret godkjente søknad fra Tønsberg menighet om å skifte navn til Granly menighet etter registrering i Brønnøysundregistrene.
- Styret er tilfreds med at alle menighetene har overholdt sine økono-

miske forpliktelser mht. preste-tjenesten.

- Regnskapene for Underveis, DELK-forlaget og Misjonskomiteén føres fra nyttår ved DELKs hovedkontor.

Tønsberg, 5. februar 2015
Venke S. Gjelstad, styresekretær

Felles bibelhelg på Bedehuset i Egersund

Siste helg i november, ble det arrangert bibelhelg på Bedehuset i Egersund. Dalane menighet har hatt bibelhelger i samarbeid med Egersund indremisjon og NLM en rekke ganger tidligere.

Denne helga hadde vi besøk av Egil Sjaastad, NLM. Han hadde doble bibeltimer både fredag og lørdag, og helga ble avsluttet med formiddagsmøte på søndagen. Det gjennomgående temaet var et liv i tro. Han tok utgangspunkt i bibeltekster som handlet om Josef og Rut, og utvalgte avsnitt fra Hebreerbrevet.

Slike bibelhelger er til inspirasjon og oppbyggelse, og det styrker samholdet i flokken på Bedehuset.

Tekst & foto: Jan Hetland

Noen av deltakerne på bibelhelgen.

Egil Sjaastad, NLM.

Nettverk for kirkesamarbeid

Nettverk for evangelisk-luthersk kirkesamarbeid hadde sitt årlige møte på Høgsveen retreat og gjestegård i Ringsaker 2. og 3. februar.

Representanter fra DELK, Det evangelisk lutherske stift i Norge, Carissimi, For Bibel og Bekjennelse, Den lutherske kirke i Norge (Messiaskirken), Den evangelisk lutherske bekjennelseskirke, Den evangelisk-lutherske Frikirke i Danmark, Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse i Danmark, Missionsprovinsen i Sverige og Det evangelisk lutherska Missionsstiftet i Finland, var samlet til foredrag, samtaler og bønn.

Advokat/prest Johan Haga og biskop Thor Henrik With hadde som tema: Hva gjør vi med ekteskapet? Prest Jan Bygstad innledet om: Kristus i oss – hva betyr det? Og professor Knut Alfsvåg hadde som tema: Kirkefellesskap - hva er

På årets møte i Nettverk for evangelisk-luthersk kirkesamarbeid deltok: Knut Alfs-våg (fra venstre), Boe Johannes Hermansen, Ulf Asp, Hans Olav Okkels, Leif G. Jensen, Göran Beijer, Asbjørn Hjorthaug, Bengt Birgersson, Bjørn Langgård, Risto Somaries, Roland Gustafsson, Joachim Grün, Juhana Pohjola, Alf Danbolt, Thor Henrik With, Erik A.H. Okkels og Jan Bygstad. Rolf Ekenes og Johan Haga var ikke til stede da bildet ble tatt. Foto: Toril Asp

forutsetninger og kriterier?

Det ble også lagt fram situasjonsrapporter fra de enkelte land og sammenhenger. Under status og fremtid for nettverket sto blant annet følgende saker på dagsorden: komité for vurdering av kirkeårets tekster og konferanse for

pastorutdanning.

Komiteen for årets møte besto av: Thor Henrik With, Bengt Birgersson og Boe Johannes Hermansen. Et medlem går ut hvert år, i år With. Han ble etterfulgt av Knut Alfsvåg.

Boe Johannes Hermansen

50-års konfirmanter på Granly

Det var ikke noe eldretreff-preg over konfirmantkullet fra 1964 da de samlet seg til 50-års jubileum på Granly 19. oktober i fjor, den høye gråhår-faktor til tross.

Av kullets 24 konfirmanter var det halvparten som kom til jubileet, som startet med gudstjeneste i Granly kirke, før middag og feiring i Granly skoles trivelige personalrom. Minner om konfirmanttimer i kirken, pugging og høring, noen litt lunefulle prester, læring – og latter, smugtitting på noen av de andre konfirmantene som ga litt hjertehopp, den store konfirmasjonsdagen i Døvik kirke under tilsynsmann Fadums myndige ledelse – alt ble delt med mye glede. Og ikke mindre: tiden i dag og hva

Foran fv.: Anne Lise Gustavsen f. Kihle, Inger Gjelstad f. Ludvigsen, Lilly Jorunn Ruteig f. Sandbakken, Ellen Grethe Orskaug f. Gustavson, Anne Lise Undrum f. Bergan, Ragnhild Skåne f. Stokke og Sigrunn Horn f. Fevang. Bak fv.: Anders Bakke, Jacob Nes, Egil Fevang, Rolf Ekenes og Gunnar Mørken. Foto: Håkon Gjelstad

den byr på av utfordringer, både som mennesker og som kristne med litt ulikt engasjementsnivå.

– Neste års gullkonfirmanter: velkommen etter!

RE

Høgsveen retreat-og gjestegård 2015

Livskurs 28. august – 6. september

Alle disse dagene som kom og gikk, ikke visste jeg at det var selve livet.

Lær oss å telle våre dager, så vi kan få visdom i hjertet!

Jesus gikk fram i alder og visdom. Er det noe som kan hjelpe oss å gjøre det samme?

Alle våre år og livserfaringer setter sitt preg på oss, etter hvert både i grå hår og slitte sinn. Men våre erfaringer fører ikke alltid til livsvisdom. Veien dit går oftest gjennom erfaring + refleksjon. Å tenke igjennom våre livserfaringer og se på dem i Guds lys, kan åpne veien til det vi kaller livsvisdom. Livet gitt oss av Gud er et fascinerende mysterium, men mange ganger kan det føles som et ork. Vi føler at motgang kommer i veien for drømmer og gode planer. Men kanskje er skatten skjult i mørket? Det er ikke

alltid så lett å få øye på egenhånd.

Livskurs er ikke retreat, men dager som gir mulighet for ettertanke, bearbeidelse, spennende oppgaver, undervisning, veiledning og fellesskap. Ditt eget liv er i fokus. Dette er ikke verken spa eller ego-tripp, men et opplegg som kan skape større varhet for dagene og mulighetene som gis oss. Som kan bidra til å få leget gamle sår og gjøre en mer bevisst på hva som styrer ens liv og ens valg.

"Etter livskurset har jeg kjent på en større trygghet og indre ro i møte med ytre omstendigheter i livet. Dette er noe som går dypere enn jeg noen gang har kjent tidligere. Jeg opplever at kurset har ivarettatt meg som et helt menneske. Jeg har fått hjelp til å plassere fortidens hendelser i rom som er ufarlige å gå inn og ut av. Jeg har fått hjelp til å være her og nå.

Gjennom kurset har jeg også forstått mer om hva som har bidratt til at jeg

i noen situasjoner føler jeg at ikke har noe valg. Når jeg vet hva som driver meg, vet jeg også hva jeg kan endre. Jeg kunne tidligere kjenne på et sug i magen i situasjoner hvor jeg følte meg presset, det har jeg ikke gjort etter at jeg var ferdig med kurset."

Deltaker 2014

"Livskursene (I–II–III) i Høgsveen har vært av stor betydning for meg. De har gitt meg et rom hvor både kropp, sjel og ånd har fått sin plass. Det at kursene ikke bare varer en helg, men i opp til 10 dager, gjorde det mulig å få integrert og transformert all kunnskapen, alle opplevelsene og erfaringene jeg fikk. På den måten fikk både tankene mine, troen min og livet mitt en mulighet til å finne en ny retning fremover.

Hilsen en takknemlig deltaker" - T.

Les mer på www.hogsveen.info

Utsatt reise til Nord-Afrika

Signe og Georg Stensland er to av seks utsendinger som DELK har for tiden. Paret er i samarbeid med DELK sendt ut av Norsk Luthersk Misjonssamband til et så-kalt "sensitivt" område i Nord-Afrika. De har gått inn i tjeneste med et sterkt kall om å nå ut med budskapet til unådde.

Ett år med fransk-studier er nå tilbakelagt i Albertville. Etter planen skulle de to nå vært i Nord-Afrika for å lære arabisk, men noe har endret planene. Vi lar dem selv forklare resten:

"Her kommer en hilsen fra oss som fortsatt befinner oss i Frankrike. «Hva gjør de der ennå?» er det kanskje noen som tenker. Planen var jo egentlig at vi skulle vært på plass i Nord-Afrika nå og godt i gang med arabiskstudier. Men som det ofte er, blir ting sjeldent som man planlegger. Årsaken til at det har blitt endringer i planene, er at vi venter baby nå denne våren, og at

det har vært en del komplikasjoner helt fra tidlig i svangerskapet. Det har vært et par sykehusinnleggelse og mange legebesøk, men babyen har klart seg og er fortsatt sunn og frisk. Likevel fører det til at jeg må ta det helt med ro, og reising er ikke anbefalt av medisinske grunner. Legen vår her har anbefalt at vi blir her i Albertville til barnet er født.

Det er ofte frustrerende når ting ikke blir slik man planlegger. Men når situasjonen er sånn som den er, så har ting lagt seg veldig godt til rette for oss. Vi har god oppfølging fra sykehuset, og vi har gode venner her som har ordnet med en leilighet vi kan bo i her. Den vi bodde i tidligere, var allerede reservert til nye studenter. Vi går i en menighet her i byen hvor det er mange som har omsorg for oss, så vi har mange gode folk rundt oss. Vi har fortsatt planer om å reise til Nord-Afrika og håper at vi er klare til å reise alle tre til høsten.

Signe og Georg Stensland venter på avreisen til Nord-Afrika i Albertville i Frankrike. Foto: Privat

Vi håper og ber om dette skal gå bra og er takknemlige for all forbønn."

THV

<i>Døpte</i>	<i>Født</i>	<i>Døpt</i>	<i>Menighet</i>
- Matilde Holmen, Bergen	22.10.14	02.12.14	Bergen
- Maria Khara Fadum, Oslo	26.10.14	07.12.14	Tønsberg
- Henrik Døvik, Horten	16.10.14	04.01.14	N. Vestfold
- Johanne Melhus Heum, Tønsberg	18.10.14	25.01.15	Tønsberg
- Annbjørg Rui, Ramnes	17.04.14	25.01.15	Tønsberg
- Sander Luhr, Våle	26.11.14	01.02.15	Horten
<i>Døde</i>	<i>Født</i>	<i>Død</i>	<i>Menighet</i>
- Hjørdis Jeanette Horn, Tolvsrød	1933	21.10.14	Tønsberg
- Ragnhild Roberg, Våle	1924	06.11.14	N. Vestfold
- Einar Heian, Skien	1932	16.11.14	Sandefjord
- Leif Karlof Slettvik, Tønsberg	1925	05.12.14	Tønsberg
- Bjarne Brenne, Revetal	1923	08.12.14	N. Vestfold
- Reidar Johan Gjelstad, Horten	1947	09.12.14	Horten
- Nils Arne Venheim, Skien	1937	10.12.14	Porsgrunn
- Berit Gjerpe, Kolsås	1929	02.01.15	Oslo
- Jakob Forland, Sund	1920	03.01.15	Sotra
- Jon Ingolf Drønen, Austevoll	1929	04.01.15	Sotra
- Halvor Sønsterud, Porsgrunn	1937	15.01.15	Porsgrunn
- Kåre Bergan, Horten	1942	17.01.15	Horten
- Ingrid Linja, Oslo	1934	24.01.15	Oslo
<i>Innmeldte</i>	<i>Født</i>	<i>Innmeldt</i>	<i>Menighet</i>
- Issa Hammer, Bergen	1961	28.10.14	Bergen
- Reinert Thorvaldsen, Skoppum	1941	13.11.14	N. Vestfold
- Erik-Kornelius Garnes-Lunde, Bergen	1990	16.11.14	Bergen
- Gunn Alvild Garnes-Lunde, Bergen	1992	16.11.14	Bergen
- Thomas Moldskred, Bergen	1979	22.11.14	Bergen
- Ingve Holmen, Bergen	1989	29.11.14	Bergen
- Solveig Holmen, Bergen	1990	29.11.14	Bergen
- Siroos Ghavam Zadeh, Bergen	1987	30.11.14	Bergen
- Helen Gelan Denie, Tønsberg	1987	01.12.14	Tønsberg
- Ermias Weldemichael Ferede, Tønsberg	1987	01.12.14	Tønsberg
- Theodor Ege, Bø i Telemark	1955	20.12.14	Skien
- Anders Ege, Bø i Telemark	1995	20.12.14	Skien
- Georg Stensland, pt. utenriks	1983	02.02.15	Oslo

Antall innmeldte: 14. Antall utmeldte: 18.

Konfirmant i Dalane

Svein Andreas Valland er konfirmant i Dalane 3. mai 2015.

Ved en beklagelig feil ble navnet hans uteglemt i forrige nr. av Underveis.

DELKs menigheter, kirker og adresser

Bergen, DELK-kirken

Rosenberggaten 1, 5015 Bergen

Dalane, Bedehuset i Egersund

Johan Feyersgate 5, 4370 Egersund

Horten, Langgata kirke

Langgata 50, 3187 Horten

Nordre Vestfold, Døvik kirke

Døvikveien 4, 3176 Undrumsdal

Nore, Fredheim kirke

Sporan, 3630 Rødberg

Oslo, Ryenberget kirke

Enebakkveien 152, 0680 Oslo

Porsgrunn, Borgesbogen kirke

Åmotbakken 4, Porsgrunn

Sandefjord, Moe kirke

Moveien 78, 3221 Sandefjord

Sauherad/Midt-Telemark

Akkerhaugen kirke

Norsjølia 6, 3812 Akkerhaugen

Skien, Borgenheim kirke

Grensegaten 73, 3714 Skien

Sotra, Håkonsund kirke

Håkonsund, 5379 Steinsland

Tønsberg, Granly kirke

Klippeveien 1, 3122 Tønsberg

Østfold, Missingmyra bedehus

Missingmyrveien 6, 1640 Råde

DELKs misjonærer / utsendinger

Gunn og Bertil Andersson, med barna Benjamin, Rebecca og Jonatan, bor i Vest-Mongolia, i Khovd. Bertil er stedlig representant for NLM. Han er involvert i forberedelser til dannelse av et evangelisk luthersk kirkesamfunn. Bertil er også aktiv i menighetsbyggende arbeid, blant annet med undervisning og veiledning av ledere. Gunn har en deltidsstilling som prosjekt-konsulent i sosialprosjektet. I tillegg deltar hun i litteraturarbeid og arbeid blant kvinner og barn, samt en bibelstudiegruppe for jenter fra 16-25 år.

- Blogg: www.femandersson.wordpress.com

- Epost: bertilgunn@egil.net

Singe og Georg Stensland er fremdeles i Frankrike og arbeider med å finpusse det franske språket. Avreise til tjeneste er utsatt på grunn av sykemelding i forbindelse med krevende svangerskap. Ekteparet er plassert til tjeneste gjennom NLM i Nord-Afrika. De reiser trolig dit i september-oktober.

- E-post: signe.minnesjord@gmail.com / georgstensland@hotmail.com

Ingeborg Marie og Torkel Alfsvåg Ekenes med datteren Eirin Helene reiste til Japan i slutten av august i 2014. Perioden er på seks år, og de to første årene er det språkopplæring.

Blogg-adresse: www.tonbotidende.com

Bruk følgende e-post adresser:

- Til Ingeborg Marie: imajanoma@gmail.com

- Til Torkel: tae@nms.no

Husk

- å BE for våre misjonærer og utsendinger, følg med på deres blogger, og send dem gjerne en hilsen.

- at du kan BLI FAST GIVER til DELKs misjonsarbeid gjennom din egen nettbank til konto 2420 22 11085.

Må merkes: "Gave til misjon".

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK)

DELK bekjenner Jesus Kristus som Frelser og Herre og bygger på Bibelen som Guds inspirerte, ufeilbare og troverdige ord og den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv. DELK holder følgende bekjennelsesskrifter for å være uttrykk for den rette forståelse av hoved-

punktene i Bibelen:
 - De tre oldkirkelige bekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
 - Den augsburgske konfesjon
 - Luthers lille katekisme

DELKs bekjennelse forplikter alle menigheter, tillitsvalgte, ansatte og medarbeidere for øvrig. DELK har ca. 3.400 medlemmer fordelt på lokalmenigheter i Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark, Rogaland, Hordaland og Østfold.

DELKs HOVEDKONTOR

www.delk.no
 E-post: delk@delk.no
 Tlf.: 33 35 93 50,
 Åslyveien 19, 3170 Sem
 Tilsynsmann Rolf Ekenes
 Mobil: 900 91 562
 E-post: tilsynsmannen@delk.no

MENIGHETER OG PRESTER

Bergen og Sotra:

Jan Bygstad
 Tlf.: 55 13 38 70/Mobil: 932 64 642
 E-post: jan.bygstad@delk.no

Dalane:

Fung, prest: Ottar Endresen
 Tlf.: 40 40 49 89
 E-post: ottar.endresen@delk.no

Horten:

Herman Næss
 Tlf.: 33 06 30 67/Mobil: 916 08 871
 E-post: herman.naess@delk.no

Nordre Vestfold og Nore:

Morten Askjer
 Mobil: 917 37 207
 E-post: morten.askjer@delk.no

Oslo:

Menighetskontoret
 Tlf. 23 21 01 75 / 23 21 01 76
 E-post: ryenbergetkirke@delk.no
 Ved behov for prest: Ulf Asp
 Tlf.: 916 70 827

Elisabeth Fehn Olsen, diakon
 Mobil: 954 74 800
 e-post: elisabeth.fehnolsen@delk.no

Porsgrunn:

Arild Minnesjord
 Tlf.: 35 50 18 55/Mobil: 916 14 371
 E-post: arild.minnesjord@delk.no

Sandefjord:

Erling Rantrud
 Mobil: 916 42 047
 E-post: erling.rantrud@delk.no

Skien:

Ulf Asp
 Mobil: 916 70 827
 E-post: ulf.asp@delk.no

Tønsberg:

Jan Erik Askjer
 Tlf.: 33 32 73 83/Mobil: 976 62 727
 E-post: jan.erik.askjer@delk.no

Østfold:

Boe Johannes Hermansen
 Mobil: 996 12 822
 E-post: boe.johannes.hermansen@delk.no

GRUNNSKOLER

Oslo: Ryenberget skole,

Enebakkvn 152, 0680 Oslo
 Tlf.: 23 21 01 61
 E-post: ryenbergetskole@delk.no

Re: Bjerkely skole

3178 Våle
 Tlf.: 33 06 30 30
 E-post: bjerkely.skole@delk.no

Sandefjord: Moe skole

Movn 78, 3221 Sandefjord
 Tlf.: 33 48 73 40
 E-post: moe.skole@delk.no

Skien: Skauen kristelige skole

Jon Alvsonsgt 14, 3714 Skien
 Tlf.: 35 50 54 00
 E-post: skauen.skole@delk.no

Tønsberg: Granly skole,

Postboks 70 Loft-Eik, 3109 Tønsberg
 Tlf.: 33 00 31 10
 E-post: granly.skole@delk.no

Bank-kontoer for gaver til DELK

Husk at det skattefrie beløpet er øket til 20 000 kr fra 2015!

Alle gaver med skattefradrag skal settes inn på konto **2420 22 11085**. Det kan være gaver til:

- prestenes lønn, misjonen, prosjekter bestemt av menighetene selv, f.eks. bygg, restaurering

Gaveformål **må** nevnes hver gang.

Første gang du bruker ordningen **må** navn og personnr. oppgis, senere er det nok med bare navn eller bare personnummer.

Ved gaver på alteret gjelder det samme.

Se også www.delk.no og klikk deg inn på Gaver til DELK.

Gaver **uten** skattefradrag kan gis direkte til:

- DELKs misjonsarbeid: kto. 2400 19 51439
- Kirkebladet «Underveis»: kto. 3000 27 13949
- Bergen menighet, kirkebygg: kto. 3000 23 00512
- Dalane menighet, evangelisering: kto. 3270.67.14080
- Nordre Vestfold menighet, ny kirke og skole kto. 1503 51 15541
- Skien menighet – kirkebygg: kto. 1201 45 87746
- Sandefjord menighet – skolebygg: kto. 3000 24 20259
- Tønsberg menighet – kirkefornyelse: kont. 1638 26 21437

Husk å melde adresseforandring!

Har du flyttet, eller vil du ha bladet sendt til en annen adresse?

Ring telefon **33 35 93 50**
 eller send en e-post til

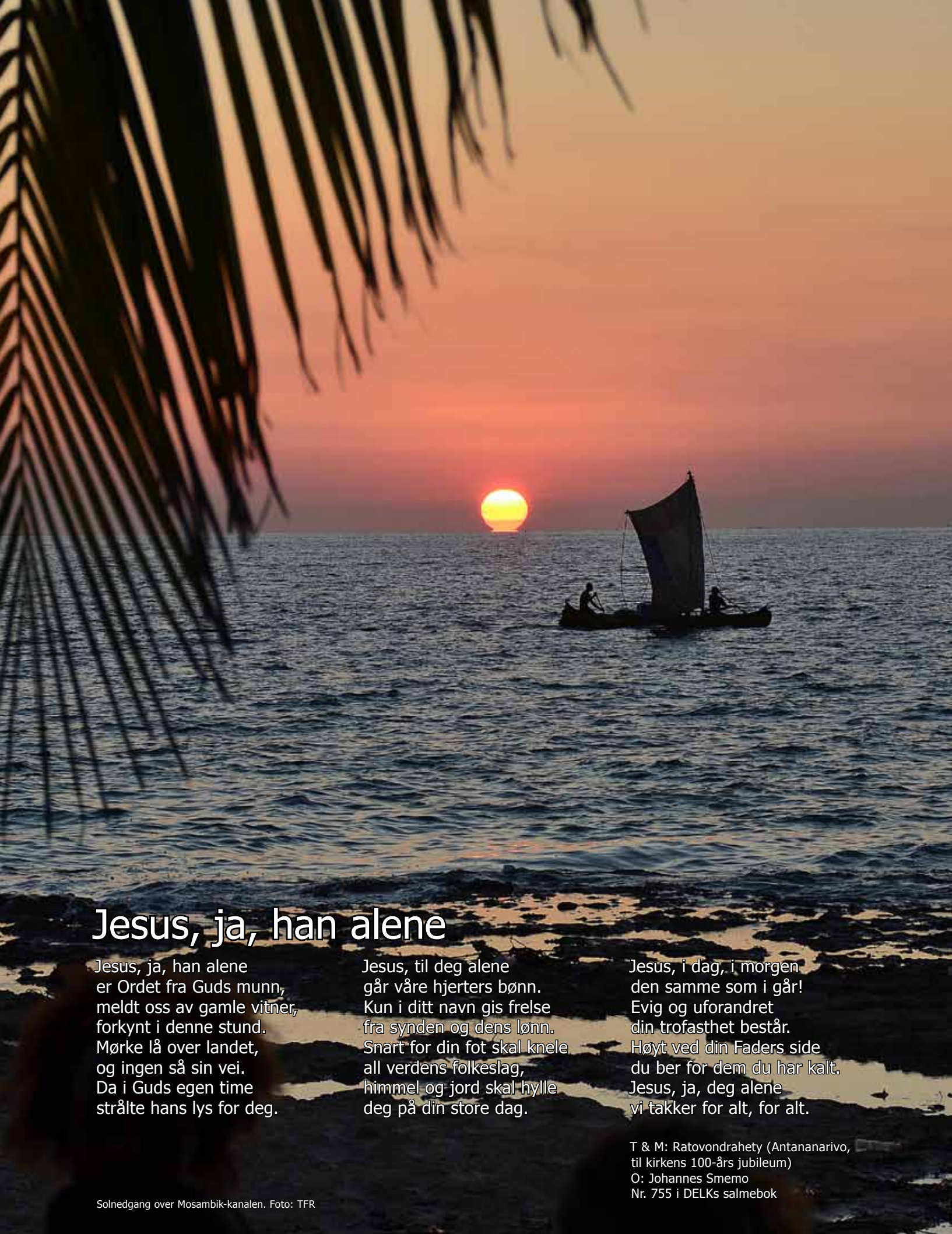
underveis.abonnement@delk.no

Kommer ikke Underveis?

Eller kjenner du noen som ikke får bladet i posten?

Ring telefon **33 35 93 50**
 eller send en e-post til

underveis.abonnement@delk.no

Jesus, ja, han alene

Jesus, ja, han alene
er Ordet fra Guds munn,
meldt oss av gamle vitner,
forkynt i denne stund.
Mørke lå over landet,
og ingen så sin vei.
Da i Guds egen time
strålte hans lys for deg.

Jesus, til deg alene
går våre hjerters bønn.
Kun i ditt navn gis frelse
fra synden og dens lønn.
Snart for din fot skal knele
all verdens folkeslag,
himmel og jord skal hylle
deg på din store dag.

Jesus, i dag, i morgen
den samme som i går!
Evig og uforandret
din trofasthet består.
Høyt ved din Faders side
du ber for dem du har kalt.
Jesus, ja, deg alene
vi takker for alt, for alt.

T & M: Ratovondrahety (Antananarivo,
til kirkens 100-års jubileum)
O: Johannes Smemo
Nr. 755 i DELKs salmebok